

Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής για την Πρόταση οδηγία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου περί αμοιβαίας αναγνώρισεως των πιστοποιητικών αξιοπλοΐας πλοίων εσωτερικής ναυσιπλοΐας (κωδικοποιημένη έκδοση)

COM(2008) 37 τελικό — 2008/0021 (COD)

(2008/C 204/12)

Στις 13 Φεβρουαρίου 2008, και σύμφωνα με το άρθρο 80 (2) της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης αποφάσισε να ζητήσει τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής για την

«Πρόταση οδηγία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου περί αμοιβαίας αναγνώρισεως των πιστοποιητικών αξιοπλοΐας πλοίων εσωτερικής ναυσιπλοΐας» (Κωδικοποιημένη έκδοση)

Η ΕΟΚΕ, επειδή θεωρεί ότι η πρόταση είναι απολύτως ικανοποιητική και δεν χρήζει περαιτέρω σχολίων εκ μέρους της, κατά την 443η σύνοδο ολομέλειάς της, της 12ης και 13ης Μαρτίου 2008 (συνεδρίαση της 12ης Μαρτίου 2008) απεφάσισε, με 121 ψήφους υπέρ, και 6 αποχές, να εκδώσει θετική γνωμοδότηση για το προτεινόμενο κείμενο.

Βρυξέλλες, 12 Μαρτίου 2008.

Ο Πρόεδρος
της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής
Δημήτρης ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ

Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής με θέμα: Πρόταση Κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την ταξινόμηση, την επισήμανση και τη συσκευασία ουσιών και μειγμάτων και για την τροποποίηση της οδηγίας 67/548/ΕΟΚ και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1907/2006

COM(2007) 355 τελικό — 2007/0121 (COD)

(2008/C 204/13)

Στις 13 Ιουλίου 2007, και σύμφωνα με το άρθρο 95 της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, το Συμβούλιο αποφάσισε να ζητήσει τη γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής για την

«Πρόταση Κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την ταξινόμηση, την επισήμανση και τη συσκευασία ουσιών και μειγμάτων και για την τροποποίηση της οδηγίας 67/548/ΕΟΚ και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1907/2006»

Το ειδικευμένο τμήμα «Γεωργία, ανάπτυξη της υπαίθρου, περιβάλλον», στο οποίο ανατέθηκε η προετοιμασία των σχετικών εργασιών, υιοθέτησε τη γνωμοδότησή του στις 26 Φεβρουαρίου με βάση την εισηγητική έκθεση του κ. **David Sears**.

Κατά την 443 σύνοδο ολομέλειάς της, της 12^{ης} και 13^{ης} Μαρτίου 2008 (συνεδρίαση της 12^{ης} Μαρτίου 2008), η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή υιοθέτησε την ακόλουθη γνωμοδότηση με 124 ψήφους υπέρ, και 2 αποχές.

1. Σύνοψη και συστάσεις

1.1 Τα Ηνωμένα Έθνη, ενεργώντας εξ ονόματος όλων των χωρών μελών τους, πρότειναν ένα πρότυπο σχετικά με ένα «σύστημα οικουμενικής εναρμόνισης» (GHS) για τα κριτήρια και τις διαδικασίες που χρησιμοποιούνται στην ταξινόμηση, τη συσκευασία και την επισήμανση των «χημικών προϊόντων». Το σύστημα αυτό αποσκοπεί να

στηρίξει το παγκόσμιο εμπόριο και να συνδράμει τις λιγότερο ανεπτυγμένες οικονομίες στις προσπάθειές τους για την προστασία της υγείας και της ασφάλειας των εργαζομένων και των καταναλωτών.

1.2 Η ΕΟΚΕ υποστηρίζει σθεναρά το στόχο της παγκόσμιας εναρμόνισης, τη μορφή και τη νομική βάση της νομοθεσίας

εφαρμογής που προτείνει η Επιτροπή, καθώς και το γεγονός ότι το προτεινόμενο χρονοδιάγραμμα εφαρμογής για τους κατασκευαστές και τους προμηθευτές συμπίπτει με την πρώτη μείζονα προθεσμία για την καταχώριση των ουσιών που προβλέπει ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1907/2006 (REACH).

1.3 Η ΕΟΚΕ συμφωνεί επίσης με την εκτίμηση της Επιτροπής ότι, μολονότι οι αλλαγές στο σύστημα που αναπτύχθηκε στην ΕΕ τα τελευταία 40 χρόνια είναι αναπόφευκτες και ευρέως αποδεκτές, τα βραχυπρόθεσμα οφέλη στην ΕΕ μπορεί να αποδειχθούν αμελητέα και το κόστος ενδεχομένως να είναι υψηλό. Ως εκ τούτου, η ΕΟΚΕ κρίνει ότι, στην αρχική αξιολόγηση αντικτύπου, θα έπρεπε να είχε δοθεί μεγαλύτερη προσοχή σε αυτές τις αρκετά ασυνήθιστες περιπτώσεις. Εφόσον δεν υπάρχει κανένα σημαντικό συνολικό όφελος, οποιαδήποτε προσθήκη ή τροποποίηση στην υπάρχουσα νομοθεσία, η οποία δεν είναι απολύτως απαραίτητη για την εφαρμογή της πρότασης των Ηνωμένων Εθνών, θα πρέπει να συνοδεύεται από ξεχωριστή αιτιολόγηση όσον αφορά πτυχές της υγείας, της ασφάλειας και της οικονομίας. Πάνω απ' όλα, πρέπει να καταβληθεί κάθε προσπάθεια προκειμένου να διασφαλιστεί ότι τα υφιστάμενα πρότυπα δεν τίθενται σε κίνδυνο κατά τη διάρκεια της αναπόφευκτα μακράς μεταβατικής περιόδου μεταξύ αυτών των δύο, σε μεγάλο βαθμό ισοδύναμων, συστημάτων. Η εκπαίδευση στα σημεία πώλησης θα αποτελέσει βασική απαίτηση.

1.4 Η ΕΟΚΕ θεωρεί επίσης ότι, δεδομένων του πολύ αυστηρού χρονοδιαγράμματος και της ανάγκης να περιοριστεί το κόστος εκκίνησης, υπάρχουν περιθώρια ευελιξίας για την πρόταση και για την άμεση εφαρμογή της. Χρειάστηκαν πολλά χρόνια προκειμένου να αναπτυχθεί το τρέχον σύστημα σε σημείο ώστε να εξασφαλίζει την επαρκή προστασία της υγείας και ασφάλειας των εργαζομένων και των καταναλωτών σε ολόκληρη την ΕΕ, και το ίδιο ενδέχεται να ισχύσει για το νέο σύστημα οικουμενικής εναρμόνισης. Κεντρικής σημασίας, ωστόσο, είναι να δεσμευτούν μακροπρόθεσμοι χρηματοδοτικοί πόροι τόσο στο πλαίσιο των Ηνωμένων Εθνών όσο και της Επιτροπής, ούτως ώστε να διασφαλιστεί η συνέχιση της διαδικασίας εναρμόνισης — και, εν τέλει, η επέκτασή της στην πραγματική ταξινόμηση και επισήμανση των αγαθών ευρείας εμπορίας, και όχι ο περιορισμός της απλώς στα κριτήρια πάνω στα οποία στηρίζονται αυτές οι ταξινομήσεις.

1.5 Η ΕΟΚΕ εκφράζει την ανησυχία της για την έκταση της παρούσας πρότασης, αυτή καθαυτή και σε συνδυασμό με πρόσφατες προτάσεις όπως η REACH, το πλήθος άλλων κοινοτικών νομοθετικών πράξεων με τις οποίες αλληλεπιδρούν αυτές οι δύο προτάσεις, καθώς και τον διαρκώς αυξανόμενο όγκο των διευκρινιστικών σημειωμάτων που θεωρούνται πλέον αναγκαία. Είναι ζωτικό να υιοθετηθεί μια νέα προσέγγιση, προκειμένου η ευρωπαϊκή βιομηχανία (για να μην αναφερθούν οι διαδικασίες παρακολούθησης και τροποποίησης της νομοθεσίας) να μην υποστεί ανεπανόρθωτες ζημιές. Απλούστατα δεν είναι λογικό να θεωρούμε ότι όλοι οι φορείς, από τον ιδιοκτήτη της μικρότερης επιχείρησης μέχρι τις, σε γενικές γραμμές περισσότερο πολυάριθμες, ομάδες υπαλλήλων που εργάζονται σε μια αρμόδια εθνική αρχή, θα πρέπει να συμβουλευόμαστε σε καθημερινή βάση 20.000 σελίδες αλληλοσυνδεδεμένων εγγράφων μόνο για αυτά τα θέματα. Πρέπει να βρεθεί καλύτερος τρόπος.

1.6 Στο ίδιο πνεύμα, η ΕΟΚΕ εκφράζει τη λύπη της για την απουσία βασικών ορισμών και, ιδίως, τη μεταστροφή από τη χρήση του όρου «παρασκευάσματα», ο οποίος έχει ειδική τοξικολογική σημασία, στον όρο «μείγματα», που δεν έχει τέτοια σημασία. Η συνεχιζόμενη απουσία ενός ευρωπαϊκού ορισμού για τον όρο «χημικά προϊόντα» ή για το επίθετο «χημικά» εξακολουθεί να προκαλεί σύγχυση σε εργαζομένους, καταναλωτές, διαχειριστές και νομοθέτες. Η παρούσα πρόταση οφείλει να έχει ουδέτερο χαρακτήρα και αδιαφορητικό περιεχόμενο. Αποτελεί μία σπουδαία

ευκαιρία για τη διόρθωση σφαλμάτων σε επίπεδο λεπτομερειών. Τούτο έχει ήδη δρομολογηθεί τόσο στα τεχνικά παραρτήματα. Η παροχή εννοιολογικών προτύπων, που εφαρμόζονται σε όλο το φάσμα της σχετικής νομοθεσίας, είναι ένα ζήτημα, που θα πρέπει να αντιμετωπιστεί άμεσα, μέσω της οριστικής εκπόνησης ενός γλωσσάριου των λέξεων-κλειδιών σε όλες τις γλώσσες, στο οποίο θα προσδιορίζονται οι λέξεις εκείνες που είναι ταυτόσημες (όπως πιθανώς οι όροι «χημικός», «χημική ουσία» και «ουσία») και εκείνες που, είτε έχουν διαφορετική έννοια, είτε δεν σχετίζονται μεταξύ τους (π.χ. «είδος» και «προϊόν»). Θα πρέπει επίσης να επισημανθούν και να αποφευχθούν οι τυχόν πολιτιστικές συγχύσεις, ή οι συσχετισμοί, που παρατηρούνται σε ορισμένες γλώσσες όσον αφορά τη σημασία της λέξης «ουσίες» (στην οποία αποδίδεται η έννοια ναρκωτικά, οινόπνευμα ή καπνός) ή της λέξης «χημικά» (με την οποία υποδηλώνονται τρομοκρατικές ή άλλες παράνομες δραστηριότητες).

1.7 Η ΕΟΚΕ επισημαίνει επίσης τους διττούς κινδύνους της υπερβολικής ταξινόμησης και επισήμανσης, λόγω των οποίων εκμηδενίζεται στο τέλος ο αντίκτυπος των προειδοποιήσεων εκείνων που έχουν απολύτως ουσιώδη χαρακτήρα, καθώς επίσης της χρήσης των ετικετών ως αποκλειστικών πηγών πληροφόρησης για εργαζομένους και καταναλωτές. Οι καίριες πληροφορίες θα πρέπει ασφαλώς να συμπεριλαμβάνονται. Εξίσου σημαντικές είναι οι παραπομπές σε άλλες άμεσα διαθέσιμες πηγές. Η αυξανόμενη χρήση των διαδικτυακών αγορών και η έρευνα στο διαδίκτυο, τόσο των πλεονεκτημάτων, όσο και των κινδύνων που παρουσιάζουν συγκεκριμένα προϊόντα, υποδεικνύει ότι πρέπει να καταβληθούν περαιτέρω προσπάθειες σε αυτόν τον τομέα. Οι ανάγκες των παροχών βοήθειας έκτακτης ανάγκης και των κέντρων δηλητηριάσεων δεν καλύπτονται από τους μακρούς καταλόγους τυποποιημένων και ελάχιστα γνωστών ονομασιών των συστατικών σύνθετων μειγμάτων. Οι ενδείξεις σχετικά με τους συνολικούς κινδύνους και τις απαραίτητες προφυλάξεις, σε συνδυασμό με τα στοιχεία επικοινωνίας ενός κέντρου εξυπηρέτησης που να λειτουργεί σε 24ωρη βάση, αποτελούν την καλύτερη προστασία για όλους τους ενδιαφερόμενους. Σε ειδικές περιπτώσεις όπου γίνεται χρήση μιας αποκλειστικής τεχνολογίας, ο κατασκευαστής προστατεύεται επίσης από αυτή την προσέγγιση, όπως συμβαίνει και στην ισχύουσα νομοθεσία.

1.8 Η ΕΟΚΕ επισημαίνει ότι δεν προβλέπεται καμία ετικέτα για τις συχνά πολύ μικρές ποσότητες που μεταφέρονται μεταξύ εργαστηρίων για τους σκοπούς της ακαδημαϊκής έρευνας ή της επιχειρηματικής έρευνας και ανάπτυξης. Μια τέτοια ετικέτα θα μπορούσε εύκολα να προστεθεί στον μακρύ κατάλογο ετικετών που προτείνεται από τα Ηνωμένα Έθνη. Αυτή η προσέγγιση προτιμάται έναντι της υπερβολικά περιοριστικής, δυσανάλογης και δαπανηρής εξαίρεσης που προτείνεται επί του παρόντος.

1.9 Τέλος, η ΕΟΚΕ υπογραμμίζει ότι θα αυξάνεται ολοένα και περισσότερο η ανάγκη επανεξέτασης της ποιότητας των δεδομένων που χρησιμοποιούνται και των αποφάσεων που λαμβάνονται σε διαφορετικές δικαιοδοσίες ανά τον κόσμο. Οι πιέσεις για την έγκριση των αποτελεσμάτων της ταξινόμησης, και όχι μόνο των κριτηρίων και των διαδικασιών που οδηγούν σε αυτά, ασφαλώς θα συνεχιστούν. Πράγματι, οι παγκόσμιες ανάγκες και ωφέλειες αυτής της προσέγγισης είναι ευκολότερα κατανοητές.

2. Εισαγωγή

2.1 Σκοπός της παρούσας πρότασης είναι η ευθυγράμμιση της ισχύουσας κοινοτικής νομοθεσίας με το πρότυπο που συμφωνήθηκε πρόσφατα από τα Ηνωμένα Έθνη όσον αφορά ένα «σύστημα οικουμενικής εναρμόνισης» για την ταξινόμηση, την επισήμανση και τη συσκευασία πρώτων υλών, ενδιάμεσων και τελικών προϊόντων, τα οποία ορίζονται ως «επικίνδυνα» και περιγράφονται ποικιλοτρόπως ως «χημικά προϊόντα», «ουσίες», «μείγματα» ή «παρασκευάσματα». Η

ευρωπαϊκή νομοθεσία, η οποία χρονολογείται από το 1967, θα αντικατασταθεί. Θα χρειαστεί να τροποποιηθούν πολλές άλλες οδηγίες και πολλοί άλλοι κανονισμοί, συμπεριλαμβανομένου του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1907/2006 (REACH), ο οποίος εφαρμόζεται σήμερα. Οι μακροπρόθεσμες επιπτώσεις στην ΕΕ αναμένεται να είναι θετικές, με την προϋπόθεση ότι μπορεί να συγκρατηθεί το κόστος και να επιτευχθούν ορισμένα, μάλλον δευτερεύουσας σημασίας, οφέλη. Συνολικά, η παρούσα πρόταση θα πρέπει να διευκολύνει το παγκόσμιο εμπόριο, διατηρώντας ταυτόχρονα υψηλά πρότυπα προστασίας της ανθρώπινης υγείας και του περιβάλλοντος.

2.2 Η οδηγία που θα αντικατασταθεί και η οποία θεσπίστηκε πριν από 40 χρόνια είναι η οδηγία περί επικίνδυνων ουσιών αριθ. 67/548/ΕΟΚ. Σε γενικές γραμμές θεωρείται η πρώτη πράξη πανευρωπαϊκής νομοθεσίας για τα χημικά προϊόντα, η οποία αποσκοπεί, ιδίως, στην προστασία της ασφάλειας των εργαζομένων. Η ανωτέρω οδηγία, καθώς και οι μεταγενέστερες οδηγίες που την τροποποιούν και οι προσαρμογές στην τεχνολογική πρόοδο, παρέχουν σήμερα στους κατασκευαστές και στους εμπόρους, στους εργαζομένους, στους διανομείς και στους καταναλωτές, εντός και εκτός της ΕΕ, ένα εναρμονισμένο σύστημα για την ταξινόμηση των «επικίνδυνων ουσιών», με τη χρήση καθορισμένων δοκιμών βάσει καθορισμένων παραμέτρων και κριτηρίων επικινδυνότητας: την ορδή επισήμανσή τους, μέσω περιορισμένου αριθμού εικονογραμμάτων και τυποποιημένων φράσεων προκειμένου να προσδιοριστούν πιθανοί κίνδυνοι και να διατυπωθούν συστάσεις σχετικά με διαδικασίες για τον ασφαλή χειρισμό και για τη συσκευασία τους, ούτως ώστε να προστατευθούν οι τακτικοί χρήστες και οι ευάλωτες ομάδες, ιδιαίτερα, τα μικρά παιδιά.

2.3 Είκοσι ένα χρόνια έπειτα από την υιοθέτηση της οδηγίας 67/548/ΕΟΚ, η οδηγία περί επικίνδυνων παρασκευασμάτων 88/379/ΕΟΚ επέκτεινε τη διαδικασία από τις ουσίες (ένας σχετικά πεπερασμένος κατάλογος «στοιχείων και των ενώσεών τους») στον θεωρητικά άπειρο κατάλογο παρασκευασμάτων (μείγματα αποτελούμενα από δύο ή περισσότερες ουσίες). Αναγνωρίζοντας ότι οι δοκιμές στα ζώα είναι ανεπιθύμητες ή αδύνατον να πραγματοποιηθούν σε τέτοια κλίμακα, η εν λόγω οδηγία εισήγαγε για πρώτη φορά στο ευρωπαϊκό δίκαιο μια θεωρητική σχέση μεταξύ των γνωστών ή προσδιορισμένων κινδύνων των συστατικών ουσιών και του πιο πιθανού κινδύνου που συνεπάγεται το τελικό μείγμα. Αυτό μπορούσε στη συνέχεια να χρησιμοποιηθεί για την ταξινόμηση, την επισήμανση και τη συσκευασία ενός παρασκευάσματος χωρίς να είναι αναγκαίες περαιτέρω δοκιμές.

2.4 Δεδομένου ότι η μεγάλη πλειονότητα των προϊόντων που πωλούνται στους καταναλωτές είναι πράγματι «παρασκευάσματα» (ή ακόμη και «είδη»), αυτό αποτέλεσε ένα σημαντικό βήμα για τη διαφύλαξη της ασφάλειας των καταναλωτών σχετικά με προϊόντα που δεν καλύπτονταν ήδη από ειδικές και πιο περιοριστικές οδηγίες, παραδείγματος χάρη, οι οδηγίες που ισχύουν για την πώληση φυτοφαρμάκων, απορρυπαντικών ή καλλυντικών προϊόντων. Η οδηγία του 1988 τροποποιήθηκε σε σημαντικό βαθμό από την οδηγία 1999/45/ΕΚ.

2.5 Οι ανωτέρω οδηγίες, σε συνδυασμό με την οδηγία περί δελτίων δεδομένων ασφαλείας 91/155/ΕΟΚ, η οποία τροποποιήθηκε επίσης εν συνεχεία, αποτέλεσαν για πολλά χρόνια τους ακρογωνιαίους λίθους της προστασίας των εργαζομένων και των καταναλωτών σε ολόκληρη την ΕΕ. Οι οδηγίες αυτές αλληλεπιδρούν με και, στην πράξη, συμβάλλουν καθοριστικά σε όλες τις νομοθετικές πράξεις της ΕΕ που στοχεύουν στην προστασία της ανθρώπινης υγείας, της ασφάλειας και του περιβάλλοντος. Η διαρκής επικαιροποίηση απαιτείται προκειμένου να συνεκτιμηθούν επαρκώς οι όποιες αλλαγές στο πεδίο εφαρμογής, στην μεταποιητική τεχνολογία και τις μεθόδους δοκιμής, στη διαθεσιμότητα των προϊόντων και τη δυνατή τους χρήση και για να ληφθούν υπόψη οι πλέον πρόσφατες

επιστημονικές γνώσεις αναφορικά με τον αντίκτυπο όλων αυτών των αλλαγών και με τρόπους για την άμβλυση τυχόν ανεπιθύμητων επιπτώσεων.

2.6 Εξίσου σημαντικό είναι το γεγονός ότι αυτές οι οδηγίες «επιδιώκουν στόχους της εσωτερικής αγοράς», δηλαδή επιζητούν τη δημιουργία μιας ενιαίας αγοράς στην ΕΕ για τα διάφορα προϊόντα που εντάσσονται σε αυτόν τον τομέα. Τα προϊόντα, ανεξαρτήτως εάν πρόκειται για πρώτες ύλες, φυσικά ή συνθετικά προϊόντα, ενδιάμεσα προϊόντα ή ροές αποβλήτων, τελικά προϊόντα ή είδη, μπορούν να εισάγονται ή να πωλούνται με ασφάλεια εντός και μεταξύ των κρατών μελών, υπό τον όρο ότι συμβαδίζουν με τις ανωτέρω οδηγίες και άλλες συναφείς νομοθετικές πράξεις της κοινοτικής νομοθεσίας.

2.7 Το 2001, η Επιτροπή εξέδωσε Λευκή Βίβλο με τίτλο «Στρατηγική για μια μελλοντική πολιτική για τα χημικά προϊόντα». Αυτή η διαδικασία κορυφώθηκε την περασμένη χρονιά με τη θέσπιση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1907/2006 για την καταχώριση, την αξιολόγηση και την αδειοδότηση των χημικών προϊόντων και για τους περιορισμούς των χημικών προϊόντων, ευρέως γνωστός ως REACH. Παράλληλα, δημοσιεύτηκε και θεσπίστηκε μια συνοδευτική οδηγία αριθ. 2006/121/ΕΚ, η οποία εισήγαγε περαιτέρω τροποποιήσεις στην οδηγία 67/548/ΕΟΚ με στόχο την ευθυγράμμιση των δύο νομοθετικών πράξεων. Αυτή η διαδικασία πιθανότατα θα συνεχιστεί όσο περισσότερα δεδομένα καθίστανται διαθέσιμα ή όσο μεταβάλλονται οι νομοθετικές ανάγκες.

2.8 Όλα τα εν λόγω μέσα αφορούν και επηρεάζουν την παρασκευή, τη διανομή και την εμπορία συγκεκριμένων προϊόντων εντός της ΕΕ και στις εμπορικές συναλλαγές μεταξύ της ΕΕ και των εισαγωγικών και εξαγωγικών της εταιρών. Αναπόφευκτα, στο ίδιο χρονικό πλαίσιο αναπτύχθηκαν παρόμοια αλλά όχι πανομοιότυπα συστήματα σε πολλές άλλες οικονομίες παγκοσμίως με τις οποίες η ΕΕ πραγματοποιεί τακτικές εμπορικές συναλλαγές, μέσω των πολλαπλών μεγάλων, μεσαίων και μικρών επιχειρήσεων που είναι εγκατεστημένες εντός και εκτός των συνόρων της.

2.9 Πολλές άλλες χώρες, που σε γενικές γραμμές είναι λιγότερο ανεπτυγμένες σε ό,τι αφορά τις οικονομικές και νομοθετικές δομές τους, έχουν αναγνωρίσει την ανάγκη θέσπισης αυτού του συστήματος για την ταξινόμηση, την επισήμανση και τη συσκευασία «επικίνδυνων ουσιών», αλλά αναμένουν την επίτευξη συμφωνίας επί ενός παγκοσμίου αναγνωρισμένου προτύπου, προκειμένου να το εφαρμόσουν σε τοπικό επίπεδο.

2.10 Στις αρχές της δεκαετίας του 1990, τα Ηνωμένα Έθνη, αναγνωρίζοντας ότι αυτά τα εθνικά ή περιφερειακά συστήματα που είχαν αναπτυχθεί σε τοπικό επίπεδο, μολονότι ήταν ζωτικής σημασίας για την προστασία της ανθρώπινης υγείας, της ασφάλειας και του περιβάλλοντος, μπορούσαν να δημιουργήσουν φραγμούς στο παγκόσμιο εμπόριο, επιδίωξαν την κατάρτιση πρότασης σχετικά με ένα σύστημα οικουμενικής εναρμόνισης (GHS) για την ταξινόμηση, την επισήμανση και τη συσκευασία χημικών προϊόντων και την κατάρτιση δελτίων δεδομένων ασφαλείας. Πρότυπα εναρμόνισης υπήρχαν ήδη στον τομέα των μεταφορών, κυρίως σε ό,τι αφορά τους φυσικούς κινδύνους και την οξεία τοξικότητα.

2.11 Η έγκριση να αναπτυχθεί αυτή η ευρύτερη προσέγγιση δόθηκε στο κεφάλαιο 19 του Προγράμματος Δράσης 21 (Agenda 21), το οποίο υιοθετήθηκε στη Διάσκεψη των Ηνωμένων Εθνών για το Περιβάλλον και την Ανάπτυξη (UNCED) το 1992. Οι τεχνικές συμβολές έμελλε να συγκεντρωθούν από τον Οργανισμό Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ), τη Διεθνή Οργάνωση Εργασίας (ΔΟΕ) και την υποεπιτροπή εμπειρογνομόνων των Ηνωμένων Εθνών σχετικά με τις μεταφορές επικίνδυνων εμπορευμάτων (UNSCETDG).

2.12 Έπειτα από σχεδόν μία δεκαετία εργασιών, εκπρόσωποι των περίπου 160 κρατών μελών του ΟΗΕ κατέληξαν σε συμφωνία όσον αφορά το τεχνικό περιεχόμενο του νέου GHS τον Δεκέμβριο του 2002. Η Παγκόσμια Διάσκεψη Κορυφής για την Αειφόρο Ανάπτυξη που πραγματοποιήθηκε στο Γιοχάνεσμπουργκ τον Σεπτέμβριο του ίδιου έτους ενθάρρυνε τις συμβαλλόμενες χώρες να εφαρμόσουν το GHS το ταχύτερο δυνατό, ώστε το σύστημα να έχει καταστεί πλήρως επιχειρησιακό έως το 2008. Το GHS των Ηνωμένων Εθνών, στο οποίο προβλεπόταν πλέον ως ημερομηνία στόχος το 2008 για την εφαρμογή του, υιοθετήθηκε από το Οικονομικό και Κοινωνικό Συμβούλιο των Ηνωμένων Εθνών τον Ιούλιο του 2003. Αυτές οι συμφωνίες υπογράφηκαν από αντιπροσώπους όλων των 27 κρατών μελών της διευρυμένης πλέον ΕΕ.

2.13 Μια σειρά τροποποιήσεων στην αρχική πρόταση των Ηνωμένων Εθνών υιοθετήθηκε το 2004 και ενσωματώθηκε στις συστάσεις σχετικά με ένα σύστημα οικουμενικής εναρμόνισης για την ταξινόμηση και την επισήμανση των χημικών ουσιών (GHS), οι οποίες δημοσιεύθηκαν από τα Ηνωμένα Έθνη το 2005. Αυτό το έγγραφο 540 σελίδων και οι μεταγενέστερες αναθεωρήσεις του έχουν γίνει γενικά γνωστές ως «Το μωβ βιβλίο» (Purple Book), λόγω του χρώματος που επιλέχθηκε για το εξώφυλλο της έκδοσής του. Λεπτομέρειες σχετικά με την πρόοδο ως προς την ημερομηνία στόχο του 2008 για 65 χώρες, συμπεριλαμβανομένων των 27 κρατών μελών της ΕΕ, διατίθενται στον σχετικό ιστότοπο των Ηνωμένων Εθνών.

2.14 Πρόσθετες τεχνικές τροποποιήσεις εγκρίθηκαν από τα Ηνωμένα Έθνη το 2006 και συμπεριλήφθηκαν σε αναθεωρημένη έκδοση του «μωβ βιβλίου» (Purple Book), η οποία δημοσιεύτηκε το 2007. Είναι συνεπώς αναπόφευκτο για μια τόσο εκτεταμένη και περίπλοκη διαδικασία οικουμενικής εναρμόνισης των υφιστάμενων συστημάτων, οι εν λόγω προτάσεις να περιέχουν ένα μείγμα παλαιών και νέων κριτηρίων δοκιμής και τελικών σημείων, εικονογραμμάτων, εγκεκριμένων φράσεων και σχεδίων ετικέτας. Επιπροσθέτως, εισήχθη μια προσέγγιση «συστατικών στοιχείων», ώστε να διευκολυνθεί η συνύπαρξη διαφορετικών απόψεων και να καταστεί δυνατή η επίτευξη συμφωνίας μεταξύ των συμμετεχουσών χωρών (παρά το γεγονός ότι η υπερβολική αξιοποίηση της εν λόγω προσέγγισης θα καταργούσε ασφαλώς πολλά από τα επιδιωκόμενα οφέλη).

2.15 Εντούτοις, το πρότυπο που προτείνουν τα Ηνωμένα Έθνη δεν έχει την αναγκαία νομική ισχύ και οι χώρες που επιθυμούν να ακολουθήσουν τις συστάσεις τους πρέπει να θεσπίσουν σχετική νομοθεσία για την εφαρμογή τους. Για τα κράτη μέλη της ΕΕ, απαιτείται η κατάρτιση πρότασης από την Επιτροπή.

2.16 Η Επιτροπή ξεκίνησε εργασίες για την κατάρτιση πρότασης εφαρμογής το 2004, εκδίδοντας το 2006 ένα πρώτο σχέδιο σχετικά με ένα κοινοτικό σύστημα, ευθυγραμμισμένο με το GHS. Την ίδια περίοδο διενεργήθηκαν και δημοσιεύθηκαν αξιολογήσεις αντίκτυπου. Οι διαβουλεύσεις με τους ενδιαφερόμενους φορείς που διεξήχθησαν μέσω του Διαδικτύου κατά το 3^ο τρίμηνο του 2006, σε συνδυασμό με μια σειρά προβληματισμών που εκφράστηκαν από την πλευρά της Νομικής Υπηρεσίας της Επιτροπής οδήγησαν σε εκτεταμένη αναδιτύπωση της αρχικής πρότασης. Τελικά, η πρόταση υιοθετήθηκε και δημοσιεύτηκε από την Επιτροπή τον Ιούνιο του 2007. Οι τεχνικές αναθεωρήσεις έχουν ήδη ξεκινήσει στην αρμόδια ομάδα εργασίας του Συμβουλίου. Ως συνήθως, τώρα αναμένονται η γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και οι γνωμοδοτήσεις της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής και της Επιτροπής των Περιφερειών.

2.17 Υπάρχει η ευρεία επιθυμία οι τρέχουσες αναθεωρήσεις να μην καθυστερήσουν αλλά ούτε να τροποποιήσουν σημαντικά τις προτάσεις εναρμόνισης. Σε γενικές γραμμές αναγνωρίζεται ότι τα οφέλη είναι διάσπαρτα, συνδέονται πρωτίστως με το παγκόσμιο

εμπόριο και θα περιοριστούν εάν δεν επιτευχθεί εναρμόνιση. Το κόστος εντός της ΕΕ (ή για όσους πραγματοποιούν εμπορικές συναλλαγές με την ΕΕ) θα αυξηθεί ραγδαία εάν το χρονοδιάγραμμα εφαρμογής διαφοροποιείται από το αντίστοιχο που καθορίστηκε ήδη για τον REACH. Τα οφέλη για την υγεία, την ασφάλεια και το περιβάλλον θα γίνουν πρωτίστως αντιληπτά εκτός της ΕΕ, σε χώρες που δεν διαθέτουν επί του παρόντος δικά τους αποτελεσματικά συστήματα.

2.18 Η εφαρμογή του GHS θα έχει παρεπόμενες συνέπειες για την κοινοτική νομοθεσία και για μια σειρά από συναφείς μεταγενέστερες νομοθετικές πράξεις της ΕΕ, οι οποίες αφορούν τα καταναλωτικά προϊόντα, τη χρήση χημικών προϊόντων για ειδικούς σκοπούς, τον έλεγχο επικίνδυνων χημικών προϊόντων, την επαγγελματική υγεία και ασφάλεια, τα απόβλητα και τα προϊόντα που βρίσκονται στο τέλος του κύκλου ζωής τους. Τα επόμενα χρόνια θα διατυπωθούν περαιτέρω προτάσεις για την κάλυψη των ανωτέρω θεμάτων, όπου αυτό κριθεί αναγκαίο. Ένας πλήρης κατάλογος των νομοθετικών πράξεων στις οποίες ενδεχομένως να υπάρξει αντίκτυπος δημοσιεύτηκε από τις υπηρεσίες της Επιτροπής τον Αύγουστο του 2006. Τροποποιήσεις του κανονισμού (ΕΚ) 1907/2006 (REACH) συμπεριλαμβάνονται στην παρούσα πρόταση.

3. Κύρια σημεία του εγγράφου της Επιτροπής

3.1 Η εν λόγω πρόταση παρουσιάζεται σε 3 «Τόμους» και 7 «Παραρτήματα». Η αγγλική έκδοση αριθμεί κάτι παραπάνω από 2100 σελίδες συνολικά. Μολονότι τα κύρια σημεία της πρότασης περιέχονται στον σχετικά σύντομο τόμο I, που αποτελείται από 64 μόλις σελίδες, νέο υλικό ή νέες ή αναθεωρημένες ερμηνείες παλαιότερου υλικού εντοπίζονται διάσπαρτες σε ολόκληρο το έγγραφο. Επομένως, η ανωτέρω πρόταση πρέπει να θεωρηθεί στο σύνολό της ως ζωτική πράξη της πρωτογενούς κοινοτικής και εθνικής νομοθεσίας που επηρεάζει τις ρυθμιστικές αρχές, τους κατασκευαστές, τους προμηθευτές, τους διανομείς, τους εμπόρους, τους εργαζομένους και τους καταναλωτές εντός και εκτός της ΕΕ.

3.2 Στον τόμο II, που περιλαμβάνει το παράρτημα I, καθορίζονται οι λεπτομερείς απαιτήσεις ταξινόμησης και επισήμανσης των επικίνδυνων ουσιών και μειγμάτων (154 σελίδες).

3.3 Ο τόμος III, που αποτελείται από τα παραρτήματα II έως VII, περιέχει μια σειρά ειδικών κανόνων για συγκεκριμένες ουσίες και μείγματα: καταλόγους νέων δηλώσεων κινδύνου και προφυλάξεων· νέα εικονογράμματα κινδύνου· λεπτομερή στοιχεία σχετικά με την εναρμονισμένη ταξινόμηση και επισήμανση για συγκεκριμένες επικίνδυνες ουσίες· και έναν πίνακα ισοδυναμίας που παρέχεται στους χρήστες και αποσκοπεί να καταδείξει τις αλλαγές ανάμεσα στις απαιτήσεις ταξινόμησης και επισήμανσης που προβλέπει η οδηγία 67/548/ΕΟΚ και στις νέες απαιτήσεις και τις δηλώσεις επικινδυνότητας που περιέχονται στον προτεινόμενο κανονισμό (430 σελίδες). Επιπλέον, στο τέλος αυτού του τόμου, περιλαμβάνεται, η ενδεχομένως είναι «κρυμμένο», ένα «νομοθετικό δημοσιονομικό δελτίο» για το σύνολο της πρότασης, το οποίο απαιτείται για την ορθή αξιολόγηση της πρότασης, χωρίς ωστόσο να έχει σταθερή αξία ή να παρουσιάζει μόνιμο ενδιαφέρον ως πρωτογενής νομοθεσία.

3.4 Οι τόμοι IIIα και IIIβ περιέχουν τους πίνακες 3.1 και 3.2 ως τμήματα του παραρτήματος VI, όπως προσδιορίζεται ανωτέρω στον τόμο III. Όλα αυτά συνιστούν τη μετάβαση από το παράρτημα 1 της υπάρχουσας οδηγίας 67/548/ΕΟΚ στο νέο ρυθμιστικό πλαίσιο. Πρόκειται για σχεδόν 1500 σελίδες στις οποίες καταγράφονται οι αποφάσεις όσον αφορά την ταξινόμηση και την επισήμανση συγκεκριμένων επικίνδυνων ουσιών που συσσωρεύτηκαν μέσα σε 40 χρόνια αξιολόγησης προϊόντων στην ΕΕ.

3.5 Η αξιολόγηση αντίκτυπου της Επιτροπής, η οποία πρέπει να εξεταστεί σε συνδυασμό με τα προαναφερόμενα στοιχεία, στηρίζεται σε εκθέσεις που εκπονήθηκαν από συμβούλους της RPA και από την London Economics και είναι σχετικά σύντομη (34 σελίδες).

3.6 Η πρόταση παρουσιάζεται ως κανονισμός βάσει του άρθρου 95 της συνθήκης ΕΚ προκειμένου να εξασφαλιστούν ισότιμοι όροι για όλους τους προμηθευτές ουσιών και μειγμάτων στην εσωτερική αγορά, καθώς και ένα υψηλό επίπεδο προστασίας της υγείας, της ασφάλειας, του περιβάλλοντος και των καταναλωτών.

3.7 Η παρούσα πρόταση αναγνωρίζει ότι το πεδίο εφαρμογής της υφιστάμενης κοινοτικής νομοθεσίας και το αντίστοιχο της πρότασης για το GHS των Ηνωμένων Εθνών δεν συμπίπτουν. Και οι δύο προτάσεις διαφέρουν ως προς τις λεπτομέρειες από τους ήδη ευρέως εναρμονισμένους κανονισμούς στον τομέα των μεταφορών όσον αφορά την ταξινόμηση και την επισήμανση. Στο μέτρο του δυνατού, οι αλλαγές που προτείνονται με την παρούσα πρόταση διατηρήθηκαν στο ελάχιστο επίπεδο. Σε ορισμένες περιπτώσεις θα χρειαστούν συμπληρωματικές προτάσεις, ιδίως κατά τις φάσεις εφαρμογής του REACH.

3.8 Η παρούσα πρόταση υιοθετεί ορισμένους νέους όρους και ορισμούς από το GHS των Ηνωμένων Εθνών, κυρίως τη χρήση του όρου «μείγμα» αντί του όρου «παρασκεύασμα».

3.9 Στην πρόταση αναγνωρίζεται ότι οποιοδήποτε νέο σύστημα ταξινόμησης θα μπορούσε να οδηγήσει σε εκτεταμένη χρήση πειραματόζωων. Όπου είναι δυνατόν, θα πρέπει να χρησιμοποιηθούν εναλλακτικές μέθοδοι. Η πρόταση της Επιτροπής φαίνεται να απαγορεύει ρητώς τα πειράματα σε ανθρώπους και σε άλλα πρωτεύοντα για τους σκοπούς της ταξινόμησης (ανάλογα με την ανεπίλυτη νομική και γλωσσική διάκριση στις διάφορες επίσημες γλώσσες της ΕΕ μεταξύ της διατύπωσης «δεν θα πρέπει να εκτελούνται» και της διατύπωσης «δεν εκτελούνται»), μολονότι τέτοιου είδους δοκιμές επιτρέπονται στο πρότυπο GHS των Ηνωμένων Εθνών.

3.10 Τα προβλήματα που συνδέονται με την ταξινόμηση «μειγμάτων» αναγνωρίζονται. Οι «αρχές παρεκβολής» αποσκοπούν στη διευκόλυνση της σύγκρισης με άλλα προϊόντα, η χρήση των οποίων πιθανόν να έχει παρόμοιες επιπτώσεις.

3.11 Η πρόταση προβλέπει επίσης τη δυνατότητα χρησιμοποίησης πιο σύντομων κοινών ονομασιών για ουσίες, είτε μεμονωμένες, είτε ως συστατικά στοιχεία μειγμάτων, στις περιπτώσεις όπου οι επίσημες ονομασίες, όπως αυτές ορίζονται από τη Διεθνή Ένωση Θεωρητικής και Εφαρμοσμένης Χημείας (IUPAC), υπερβαίνουν τους 100 χαρακτήρες. Θα συνεχιστεί επίσης η χρήση αναγνωριστικών κωδικών προϊόντος (αριθμός και ονομασία) που χορηγούνται από την Chemical Abstracts Service (CAS) της American Chemical Society. Η ελεγχόμενη χρήση των γενικών ονομασιών, οι οποίες εντοπίζουν ορθά τους πιθανούς κινδύνους χωρίς να θέτουν σε κίνδυνο κανένα συναφές δικαίωμα διανοητικής ιδιοκτησίας που συνδέονται με την ακριβή σύνθεση ενός μείγματος, διατηρείται σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

3.12 Η αναγκαία περίοδος μετάβασης από το ένα σύστημα στο άλλο εξετάζεται αναλυτικά. Αναγνωρίζεται σαφώς ότι τα νέα κριτήρια πρέπει κατ' αρχάς να εφαρμοστούν στις «ουσίες» και μετέπειτα στα «μείγματα». Προκειμένου να αποφευχθεί άσκοπη επιβάρυνση των επιχειρήσεων, θα καταργηθεί η υποχρέωση μιας επιχείρησης να προβαίνει σε ανάκληση ή νέα επισήμανση προϊόντων (είτε «ουσιών» είτε «μειγμάτων») που κυκλοφορούν ήδη στην αλυσίδα εφοδιασμού όταν τεθεί σε ισχύ η σχετική νομοθεσία.

3.13 Τα κράτη μέλη θα πρέπει να ορίσουν αρμόδιες αρχές για την εφαρμογή και την επιβολή του παρόντος κανονισμού — και, επιπλέον, να θεσπίσουν «αναλογικές κυρώσεις για τη μη συμμόρφωση με τον παρόντα κανονισμό». Σημειώνεται ότι η «καλή συνεργασία μεταξύ όλων των αρμόδιων αρχών είναι απαραίτητη».

3.14 Ο παρών κανονισμός θα εφαρμοστεί, κατά γενική αρχή, σε όλες τις ουσίες και τα μείγματα, πέραν των περιπτώσεων όπου άλλες κοινοτικές νομοθετικές πράξεις καθορίζουν πιο συγκεκριμένους κανόνες. Όλα τα ακόλουθα προϊόντα εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού: καλλυντικά, αρτυματικές ύλες, πρόσθετα τροφίμων, ζωοτροφές και κτηνιατρικά προϊόντα, συγκεκριμένα ιατρικά βοηθήματα/ιατροτεχνολογικά προϊόντα-προϊόντα που διέπονται από κανόνες που σχετίζονται με την πολιτική αεροπορία, τις οδικές ή τις σιδηροδρομικές μεταφορές και πυρομαχικά (αλλά όχι «τα εκρηκτικά που διατίθενται στην αγορά για τη δημιουργία εκρηκτικού ή πυροτεχνικού αποτελέσματος», παραδείγματος χάρη πυροτεχνήματα).

3.15 Τα απόβλητα, όπως ορίζονται στην οδηγία 2006/12/ΕΚ, δεν μπορούν, βάσει της παρούσας πρότασης, να ταξινομηθούν ούτε ως «ουσία», ούτε ως «μείγμα», ούτε ως «είδος», κατά την έννοια του παρόντος κανονισμού και, ως εκ τούτου, εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής του.

3.16 Παρόλα αυτά, τα κράτα ορίζονται ως «μείγματα», σύμφωνα με το σημείο 41 του άρθρου 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1907/2006 (REACH) και, συνεπώς, συμπεριλαμβάνονται στον παρόντα κανονισμό, δεδομένου ότι πρόκειται για γνήσια «μείγματα» (αλλά σε καμία περίπτωση για «παρασκευάσματα») ουσιών που απαντούν στη φύση, όπως λόγου χάρη τα μεταλλεύματα, τα ορυκτά και τα εκχυλίσματα φυτών.

3.17 Οι απαιτήσεις επισήμανσης τροποποιούνται σε σύγκριση με το τρέχον σύστημα της ΕΕ, τόσο όσον αφορά τη μορφή όσο και το περιεχόμενο. Ορισμένα υφιστάμενα εικονογράμματα αντικαθίστανται· άλλα προστίθενται για πρώτη φορά. Οι υπάρχουσες επιτρεπόμενες τυποποιημένες φράσεις σε ό,τι αφορά τους «κινδύνους» και την «ασφάλεια» αντικαθίστανται πλέον με νέες «προειδοποιητικές λέξεις», «δηλώσεις επικινδυνότητας» και «δηλώσεις προφυλάξεων».

3.18 Όλες οι προαναφερόμενες εγκεκριμένες λέξεις και δηλώσεις ορίζονται σε όλες τις επίσημες γλώσσες της ΕΕ και πρέπει να χρησιμοποιηθούν, εφόσον κριθεί απαραίτητο, σε κάθε ετικέτα, ανάλογα με τη χώρα στην οποία πωλείται το εκάστοτε προϊόν στον τελικό χρήστη. Μπορούν να χρησιμοποιηθούν πολλαπλές γλώσσες, μολονότι ο διαθέσιμος χώρος γίνεται όλο και πιο περιορισμένος. (Σε ορισμένες ειδικές περιπτώσεις μπορεί ασφαλώς να χρειαστεί πρόσθετη μετάφραση των ετικετών και των συνοδευτικών εγγράφων προς μη «επίσημες», αλλά νομικώς αναγκαίες, γλώσσες, όπως τα ουαλικά, ή προς άλλες γλώσσες, παραδείγματος χάρη, ρωσικά, τουρκικά, αραβικά και ινδικά, προκειμένου να καλυφθούν οι ανάγκες συγκεκριμένων ομάδων αυτόχθονων ή μεταναστών).

3.19 Στην παρούσα πρόταση αναγνωρίζεται ότι η διαδικασία ταξινόμησης και, συνεπώς, επισήμανσης και συσκευασίας επικαιροποιείται συνεχώς στην ΕΕ, καθότι αποκτούνται νέες πληροφορίες και γνώσεις ή καθώς οι μέθοδοι δοκιμής ή οι νομοθετικές απαιτήσεις μεταβάλλονται. Το παρόν κείμενο προσδιορίζει τις τροποποιήσεις για τις οποίες είναι αναγκαία η ανάληψη δράσης και τις αντίστοιχες διαδικασίες που πρέπει να ακολουθηθούν.

3.20 Ο παρών κανονισμός προβλέπεται να τεθεί σε ισχύ 20 ημέρες μετά την δημοσίευσή του στην Επίσημη Εφημερίδα. Η ισχύουσα νομοθεσία σε ό,τι αφορά την ταξινόμηση, την επισήμανση και τη συσκευασία των ουσιών μπορεί να εφαρμοστεί το αργότερο έως την 1^η Δεκεμβρίου 2010 (προκειμένου να συμπέσει με τις προθεσμίες καταχώρισης που προβλέπεται από τον REACH). Για τα μείγματα, η ισχύουσα νομοθεσία όσον αφορά την ταξινόμηση, την επισήμανση και τη συσκευασία μπορεί να χρησιμοποιηθεί το αργότερο έως την 1^η Ιουνίου 2015. Ύστερα από αυτήν την ημερομηνία, θα ισχύει μόνο η νέα νομοθεσία.

4. Γενικές παρατηρήσεις

4.1 Τα Ηνωμένα Έθνη, ενεργώντας εξ ονόματος όλων των χωρών μελών τους, πρότειναν ένα πρότυπο σχετικά με ένα «σύστημα οικουμενικής εναρμόνισης» για τα κριτήρια και τις διαδικασίες ταξινόμησης, συσκευασίας και επισήμανσης των «χημικών προϊόντων». Τα κράτη μέλη της ΕΕ συμφώνησαν το συγκεκριμένο πρότυπο να εφαρμοστεί, στην ιδανική περίπτωση, έως το 2008. Η Επιτροπή πρότεινε αυτή η εφαρμογή να λάβει τη μορφή του υπό εξέταση κανονισμού.

4.2 Η ΕΟΚΕ υποστηρίζει σθεναρά το στόχο της παγκόσμιας εναρμόνισης, τη μορφή και τη νομική βάση της προτεινόμενης νομοθεσίας, καθώς και το γεγονός ότι το προτεινόμενο χρονοδιάγραμμα εφαρμογής συμπίπτει με την πρώτη μείζονα προθεσμία για την καταχώριση των ουσιών που προβλέπει ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1907/2006 (REACH).

4.3 Η ΕΟΚΕ επισημαίνει επίσης ότι πρέπει να υπάρχει ευελιξία για την παράλληλη λειτουργία των δύο συστημάτων, ιδίως όσον αφορά τα «μείγματα», τα οποία συχνά αποτελούν «μείγματα» «μειγμάτων», καθένα εκ των οποίων διαθέτει προσδιορισμένη και, μερικές φορές, μακρά διάρκεια ζωής, η οποία μετριέται σε μήνες ή ακόμη και σε έτη. Είναι μάλλον απίθανο η μετάβαση να ολοκληρωθεί πλήρως στο προτεινόμενο χρονικό πλαίσιο — ευτυχώς όμως αυτό δεν σημαίνει ότι αμφισβητείται η αποτελεσματικότητα της διαδικασίας. Εάν δεν υπάρξει αυτή η ευελιξία, το κόστος εκκίνησης θα αυξηθεί και τα επιδιωκόμενα μακροπρόθεσμα οφέλη ενδεχομένως να μην υλοποιηθούν.

4.4 Η ΕΟΚΕ τονίζει επίσης και συμφωνεί με τις εισαγωγικές παρατηρήσεις της αξιολόγησης αντίκτυπου της Επιτροπής ότι «μακροπρόθεσμα, η εφαρμογή του GHS φαίνεται να αξίζει τον κόπο ... καθώς η εξοικονόμηση κόστους θα υπερβεί τελικά το εφάπαξ κόστος της εφαρμογής» ... μολονότι ... «το κόστος της εφαρμογής πρέπει να ελέγχεται συνεχώς έτσι ώστε να καταλήξουμε σε καθαρά οφέλη ... στο εγγύς μέλλον και να αποφευχθεί περιττό κόστος και διοικητική επιβάρυνση για τις ΜΜΕ».

4.5 Η ΕΟΚΕ σημειώνει επίσης τις απόψεις που εκφράζει η Επιτροπή στο νομοθετικό δημοσιονομικό δελτίο, όπου αναφέρεται ότι η παρούσα νομοθετική πρόταση αφορά την εφαρμογή μιας διεθνούς συμφωνίας. Ακόμη και μια αρνητική εκ των προτέρων αξιολόγηση, δεν θα είχε ως αποτέλεσμα η Επιτροπή να μην υποβάλει νομοθετική πρόταση, επειδή άλλη επιλογή πολιτικής δεν υπάρχει. Μια αρνητική εκ των υστέρων αξιολόγηση δεν θα οδηγούσε την Επιτροπή σε υπαναχώρηση από τη δέσμευσή της να εφαρμόσει το διεθνώς συμφωνημένο σύστημα ταξινόμησης και επισήμανσης.

4.6 Με απλά λόγια, η Επιτροπή φρονεί ότι δεν είχε άλλη επιλογή από το να υποβάλει την παρούσα πρόταση, ανεξάρτητα από την προβλεπόμενη ή πραγματική ισορροπία κόστους και πιθανών οφελών. Η ΕΟΚΕ συμμερίζεται την άποψη ότι αυτή η προσέγγιση είναι ρεαλιστική δεδομένων των περιστάσεων, εκφράζει ωστόσο τη λύπη της για το ότι στην αξιολόγηση αντίκτυπου, ακόμη κι αν αυτή

δεν συνιστά ζωτικό στοιχείο της διαδικασίας λήψης αποφάσεων, δεν διερευνήθηκε περαιτέρω το πιθανό κόστος εφαρμογής, έτσι ώστε να αμβλυθούν οι εν λόγω επιπτώσεις κατά τη φάση κατάρτισης. Το γεγονός ότι οι ίδιοι σύμβουλοι (RPA) εκτόνησαν μια λεπτομερή (και αντιφατική) ανάλυση για έναν μόνο διγόμενο τομέα (ορισμένα καταναλωτικά προϊόντα) υποδηλώνει ότι αυτή η ανάλυση θα μπορούσε να είχε διενεργηθεί σε πολύ ευρύτερη κλίμακα και σαφώς πιο αποτελεσματικά, εάν υπήρχαν οι αναγκαίοι χρηματοδοτικοί πόροι, ο χρόνος και η βούληση. Όπως συμβαίνει με όλες τις διαδικασίες εναρμόνισης, ο κίνδυνος κλιμάκωσης των δαπανών και κατάργησης των πλεονεκτημάτων είναι πολύ ορατός.

4.7 Για παράδειγμα, είναι δύσκολο να καταστούν ορατά τα πιθανά άμεσα οφέλη στους τομείς της υγείας, της ασφάλειας και του περιβάλλοντος εντός της ΕΕ που μπορεί να συνεπάγεται η μετάβαση από ένα εδραιωμένο και πλήρως λειτουργικό σύστημα σε ένα άλλο ισοδύναμο, αλλά άγνωστο σύστημα. Βραχυπρόθεσμα, η παράλληλη λειτουργία των δύο συστημάτων με αποκλίνουσες λέξεις, φράσεις και εικονογράμματα, μπορεί να αποβεί σε βάρος της προστασίας των καταναλωτών. Ένα συντονισμένο πρόγραμμα εκπαίδευσης και κατάρτισης, το οποίο θα εστιάζεται στον τομέα του λιανικού εμπορίου θα μπορούσε να συμβάλει σημαντικά στη μείωση αυτού του κινδύνου.

4.8 Εντοπίζονται επίσης εννοιολογικές δυσκολίες στην κατανόηση του πώς τα οφέλη για το παγκόσμιο εμπόριο μπορούν να υλοποιηθούν πλήρως σε χώρες που εφαρμόζουν την πρόταση των Ηνωμένων Εθνών σε διαφορετικά χρονικά πλαίσια και με διαφορετική ερμηνεία των βασικών απαιτήσεων. Η πρόωρη εφαρμογή από την Ιαπωνία και τη Νέα Ζηλανδία έχει ήδη αποτελέσει αιτία προβλημάτων στην Ευρώπη. Στις ΗΠΑ, όπου, επί του παρόντος, χρησιμοποιούνται 4 ή 5 συστήματα παράλληλα, η εφαρμογή κάθε άλλου παρά έχει ολοκληρωθεί. Οι διαφορετικές γλωσσικές εκδόσεις θα εξακολουθήσουν βεβαίως να είναι αναγκαίες για τα αγαθά του παγκόσμιου εμπορίου, μολονότι οι απαιτούμενες ετικέτες και τα δελτία δεδομένων ασφαλείας είναι εναρμονισμένες.

4.9 Επομένως, στην καλύτερη περίπτωση, πρόκειται για την αρχή μιας διαδικασίας οικουμενικής εναρμόνισης, η οποία αντικατοπτρίζει όσα έχουν ήδη εφαρμοστεί στα κράτη μέλη της ΕΕ και για τα οποία απαιτείται πλέον το ίδιο επίπεδο πόρων, συστημάτων υποστήριξης και διαδικασιών, προκειμένου να διατηρηθεί μια παγκόσμια βάση. Η Επιτροπή δεν είναι εξοικειωμένη με αυτόν τον ρόλο και, ως εκ τούτου, είναι σημαντικό να αφιερώσει επαρκείς πόρους για να καταστεί δυνατή η εγκαίρως και αποτελεσματική υιοθέτηση των αναπόφευκτων αλλαγών, επικαιροποιήσεων και προσαρμογών στην τεχνολογική πρόοδο στην τρέχουσα πρόταση. Δεν είναι σαφές κατά πόσο το δημοσιονομικό δελτίο ή οι προτάσεις επιτροπολογίας και ο μεταγενέστερος ενδεδειγμένος έλεγχος είναι κατάλληλα ως προς αυτό το σκοπό.

4.10 Παρόμοιες παρατηρήσεις θα πρέπει να απευθυνθούν στα Ηνωμένα Έθνη ώστε να διασφαλιστεί η όσο το δυνατόν ταχύτερη επίτευξη της πλήρους εναρμόνισης όχι μόνο των κριτηρίων ταξινόμησης, αλλά των πραγματικών ταξινόμησεων που προσδιορίζονται και χρησιμοποιούνται ως βάση για την μεταγενέστερη επισήμανση και συσκευασία όσον αφορά τα «βασικά χημικά προϊόντα», που αποτελούν αντικείμενο υψηλού όγκου εμπορικών συναλλαγών στην παγκόσμια αγορά, — και, εν τέλει, για την πλειονότητα των καταναλωτικών προϊόντων που αποτελούν αντικείμενο υψηλού όγκου εμπορικών συναλλαγών στην παγκόσμια αγορά. Σε αμφότερες τις περιπτώσεις η στενή και διαρκής συνεργασία μεταξύ των κατασκευαστών των προϊόντων και των αρμόδιων ρυθμιστικών αρχών θα είναι ζωτικής σημασίας.

4.11 Στην ΕΕ, η Επιτροπή πρέπει ακόμη να αντιμετωπίσει ένα διττό πρόβλημα: από τη μια πλευρά πρέπει να διαχειριστεί το πλήθος αλληλεπιδράσεων, οι οποίες προσδιορίζονται εν μέρει μόνον με τη μεταγενέστερη νομοθεσία της, και, από την άλλη πλευρά, πρέπει να αναγνωρίσει και να ικανοποιήσει τις ανάγκες συγκεκριμένων τομέων, ιδίως σε ό,τι αφορά τα καταναλωτικά προϊόντα. Δεδομένου ότι και τα δύο συστήματα θεωρούνται εξίσου αποτελεσματικά, πρέπει να προβλεφθούν κάποια περιθώρια ευελιξίας προκειμένου να διασφαλιστεί ότι το ευρύ πλαίσιο της πρότασης μπορεί να καθοριστεί όσο το δυνατόν ταχύτερα.

4.12 Ομοίως, στους «εργαζομένους» (στο χώρο εργασίας) και στους «καταναλωτές» (σε κατάσταση λιανικού εμπορίου, στις αγορές μέσω διαδικτύου ή, στη συνέχεια, στο σπίτι) θα πρέπει ασφαλώς να εξασφαλιστεί ότι παρέχεται η μέγιστη δυνατή προστασία, αναφορικά με την υγεία και την ασφάλειά τους. Ωστόσο, τα δύο προαναφερόμενα περιβάλλοντα, οι ανάγκες πληροφόρησης και οι υπηρεσίες υποστήριξης που διατίθενται στους ενδιαφερόμενους διαφέρουν αρκετά. Αυτό αναγνωρίζεται εν μέρει μόνο στην παρούσα πρόταση. Δεν κρίνεται σκόπιμη η υιοθέτηση μιας ενιαίας προσέγγισης. Θα πρέπει να αναγνωρισθούν οι πρόσφατες εξελίξεις, όσον αφορά τα καταναλωτικά πρότυπα, ιδιαίτερα τις αγορές μέσω διαδικτύου. Οι επαγγελματικές ανάγκες των παροχών βοήθειας έκτακτης ανάγκης, των υπηρεσιών υγείας πρώτης γραμμής και των κέντρων δηλητηριάσεων θα πρέπει επίσης να ληφθούν πλήρως υπόψη, όσον αφορά το περιεχόμενο των ετικετών και τη συνάφεια των παρεχόμενων πληροφοριών.

4.13 Θα πρέπει επίσης να αναγνωριστεί η διαθεσιμότητα και η αξία άλλων πηγών πληροφόρησης εκτός από την επισήμανση, κατ'εξοχήν για τους καταναλωτές, οι οποίοι μπορούν να κάνουν ενημερωμένες επιλογές αξιοποιώντας τις συμβουλές οργανώσεων καταναλωτών ή τις επιγραμμικές πληροφορίες που παρέχουν οι περισσότεροι παραγωγοί ή διανομείς. Η τολμηρή δήλωση της Επιτροπής ότι «η επισήμανση είναι το μοναδικό μέσο κοινοποίησης στους καταναλωτές» αποτελεί, ως εκ τούτου, μια υπεραπλούστευση. Για όσους βασίζονται μόνο στην επισήμανση, πιθανόν αρκετό καιρό μετά την αρχική αγορά, η ανάγκη για εστιασμένες, κατανοητές και συναφείς πληροφορίες καταστεί πρωταρχικής σημασίας. Άλλοι πάλι, που επιθυμούν να εμβαθύνουν περισσότερο, μπορούν ήδη να αποκτήσουν πρόσθετες πληροφορίες δυνάμει της υφιστάμενης κοινοτικής νομοθεσίας ή της ορθής εμπορικής πρακτικής. Το πλήθος των προσωπικών αγοραστικών επιλογών που γίνονται αποκλειστικά βάσει της πίστης σε μια μάρκα προϊόντος μπορεί να λειτουργήσει και προς τις δύο κατευθύνσεις: ένα προϊόν μπορεί να θεωρηθεί ασφαλές απλώς και μόνο επειδή κατασκευάζεται από την επιχείρηση X· και, από την άλλη πλευρά, η αξία της πελατειακής πίστης στην επιχείρηση X εγγυάται ότι τα προϊόντα της παραμένουν όντως ασφαλή, επανασχεδιάζονται, επανακατασκευάζονται ή αποσύρονται από την αγορά σε αντίθετη περίπτωση. (Ορισμένες πρόσφατες και, αναμφισβήτητα, δαπανηρές εθελοντικές αποσύρσεις παιχνιδιών και άλλων καταναλωτικών αγαθών λόγω έλλειψης εσωτερικών ποιοτικών ελέγχων καταδεικνύουν με μεγάλη σαφήνεια το ανωτέρω σημείο.)

4.14 Για τους εργαζομένους και για όλους όσους εισέρχονται σε έναν χώρο εργασίας, όπου η έκθεση είναι σε γενικές γραμμές μεγαλύτερη ή/και πιο εκτεταμένη, και όπου η ανάγκη διατήρησης των υψηλότερων δυνατών προδιαγραφών σε θέματα υγείας και ασφαλείας αποτελεί καθημερινή προτεραιότητα για όλους τους ενδιαφερόμενους, οι συσκευασίες και οι ποσότητες που περιέχονται σε αυτές είναι γενικά μεγαλύτερες και οι επισημάνσεις μπορεί να είναι πιο λεπτομερείς. Και σε αυτή την περίπτωση, δεν υπάρχει έλλειψη συμπληρωματικών πληροφοριών, μεγάλο μέρος των οποίων πρέπει να παρέχεται βάσει της ισχύουσας κοινοτικής ή άλλης νομοθεσίας πριν από ή κατά την παράδοση της πρώτης ύλης ή ενός ενδιάμεσου

προϊόντος που προορίζεται για περαιτέρω επεξεργασία. Μια ιστοσελίδα των ΗΠΑ, στην οποία γινόταν αναφορά σε προηγούμενη ενημερωτική έκθεση της ΕΟΚΕ για τον REACH (Φεβρουάριος 2005) και διέθετε την περίοδο εκείνη 1,4 εκατομμύρια δελτία δεδομένων ασφαλείας για τα υλικά, σήμερα διαθέτει πάνω από 3,5 εκατομμύρια δελτία, ενώ διαβεβαιώνει ότι προστίθενται σε αυτήν 10 000 δελτία καθημερινά. Δελτία δεδομένων ασφαλείας με το ευρωπαϊκό μορφότυπο και στις αντίστοιχες εθνικές γλώσσες τόσο για τις ουσίες όσο και για τα παρασκευάσματα διατίθενται από τους περισσότερους κατασκευαστές και προμηθευτές και από ορισμένες συγκεντρωτικές πηγές και πρέπει να παρέχονται στους ευρωπαίους καταναλωτές πριν από οποιαδήποτε πώληση προϊόντος. Δεδομένου ότι τα δελτία αυτά πρέπει να διατίθενται σε όλες τις αντίστοιχες γλώσσες και από όλους τους κατασκευαστές και προμηθευτές για το σύνολο των προϊόντων τους, απαιτείται ένας πολύ μεγάλος αριθμός επιμέρους δελτίων δεδομένων — τα οποία πρέπει να επικαιροποιούνται σε τακτική βάση ή ανάλογα με τις απαιτήσεις της εκάστοτε νέας νομοθεσίας, όπως η παρούσα.

4.15 Συμπληρωματικά προς τα παραπάνω, μια νέα δικτυακή πύλη του ΟΟΣΑ *eChemPortal* (Ιούνιος 2007) εξασφαλίζει εύκολη πρόσβαση σε ένα ευρύ φάσμα βάσεων δεδομένων που διαχειρίζονται οι κυβερνήσεις και οι οργανισμοί, οι οποίοι είναι μέλη της, συμπεριλαμβανομένου, για την ΕΕ, του Ευρωπαϊκού Γραφείου Χημικών Προϊόντων. Αυτές οι βάσεις δεδομένων παρέχουν πληροφορίες σχετικά με δεκάδες χιλιάδες διαφορετικές ουσίες, οι οποίες παρασκευάζονται και διατίθενται στην αγορά της ΕΕ, και εκτείνονται σε μια σειρά από αρτικόλεξα όπως: ESIS (ΕΕ), CHRIP (Ιαπωνία), ΟΟΣΑ HPV (ΟΟΣΑ), SIDS HVPC (Πρόγραμμα των Ηνωμένων Εθνών για το Περιβάλλον), HPVIS (Υπηρεσία προστασίας περιβάλλοντος των ΗΠΑ), INCHEM (Διεθνές πρόγραμμα για την ασφάλεια των χημικών ουσιών — IPCS), καθώς και σε πιο ευρέως γνωστές πηγές της ΕΕ που χρησιμοποιούνται τακτικά όπως οι IUCLID, ORATS, HPVCS, LPVCS, ELINCS και EINECS, καθώς και ιστοσελίδες για ειδικούς τομείς ξεχωριστά όπως οι SEED, EUROPHYT, PHYSAN και CAT. Ορισμένα προγράμματα στήριξης που συντονίζονται σε παγκόσμιο επίπεδο, όπως το *pharmacovigilance* (φαρμακοεπαγρύπνηση) και το *cosmetovigilance* (επαγρύπνηση για τα καλλυντικά προϊόντα) διασφαλίζουν την κεντρική και γρήγορη καταγραφή τυχόν αρνητικών επιδράσεων συγκεκριμένων προϊόντων. Συνιστάται να ενθαρρυνθεί η επέκταση αυτών των προγραμμάτων έγκαιρης προειδοποίησης, τα οποία διαχειρίζονται από κοινού η βιομηχανία και οι ρυθμιστικές αρχές σε άλλα προϊόντα ευρείας κατανάλωσης.

4.16 Αποτελεί σαφώς ευχάριστη είδηση το γεγονός ότι αυτές οι πηγές δεδομένων υπάρχουν και είναι άμεσα διαθέσιμες — το καλύτερο όλων όμως θα ήταν όλες οι παραπάνω πηγές να επικαιροποιούνται πράγματι, κάθε δελτίο δεδομένων ασφαλείας και κάθε οδηγός προϊόντος χωριστά, προκειμένου να ληφθούν λεπτομερώς υπόψη οι απαιτούμενες αλλαγές στο πλαίσιο των διαφορετικών εφαρμογών του GHS σε εθνικό και σε περιφερειακό επίπεδο χωρίς να προκύψουν υπερβολικές δαπάνες για όλους τους ενδιαφερόμενους. Πάρα ταύτα εξακολουθεί να μην είναι σαφές εάν αυτό έχει συνεκτιμηθεί πλήρως στην αξιολόγηση αντίκτυπου.

4.17 Ωστόσο, αυτός ο πλούτος ηλεκτρονικών πληροφοριών σε συνδυασμό με την έκταση της νομοθεσίας εφαρμογής δημιουργεί επιβάρυνση, ενώ αποτελεί ταυτόχρονα μια νομική και πνευματική πρόκληση τόσο για τις ρυθμιστικές αρχές όσο και για τους χρήστες. Η έκταση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1907/2006 (REACH) στην τελική του έκδοση στην αγγλική γλώσσα είναι 850 σελίδες. Σύμφωνα με πληροφορίες, τα σχέδια εφαρμογής του REACH (RIP) και τα διευκρινιστικά σημειώματα, που δεν έχουν ολοκληρωθεί ακόμη, υπερβαίνουν σε έκταση τις 10 000 σελίδες. Η τελική τους μορφή και το τελικό νομικό καθεστώς τους δεν είναι ακόμη γνωστά.

Η πρόταση GHS που εξετάζεται επί του παρόντος ξεπερνά τις 2 000 σελίδες. Θα χρειαστούν και πάλι σημειώσεις καθοδήγησης για τον παρόντα κανονισμό και για την προώθηση της εφαρμογής 20 περίπου βασικών πράξεων της μεταγενέστερης νομοθεσίας, συμπεριλαμβανομένης της οδηγίας 1996/82/EK (Seveso II), στις οποίες θα έχει αντίκτυπο ο κανονισμός. Κατ' αυτόν τον τρόπο, τα αρμόδια θεσμικά όργανα και οι αντίστοιχοι οργανισμοί της ΕΕ θα έχουν παραγάγει ή αναθεωρήσει μέσα σε πολύ σύντομο χρονικό διάστημα σχεδόν 20 000 σελίδες νομοθεσίας ή υλικού τεκμηρίωσης αποκλειστικά στο συγκεκριμένο τομέα. Είναι δύσκολο αυτό να θεωρηθεί ως πρότυπο βελτίωσης της νομοθεσίας — ή ως ο ιδανικός τρόπος προώθησης των στόχων της Λισσαβώνας — ή ως συνιστώσα που προβάλλει μια κεντρικώς διοικούμενη ΕΕ που αφουγκράζεται τους ευρωπαίους πολίτες και τους παρέχει στήριξη.

4.18 Ωστόσο, μπορούν πράγματι να επιτευχθούν εξαιρετικά οφέλη, εάν επιλυθούν εγκαίρως αυτά τα ζωτικά επικοινωνιακά προβλήματα (ενδεχομένως με τη διαίρεση της νομοθεσίας στα βασικά συστατικά στοιχεία: ορισμοί με σαφές και καθορισμένο περιεχόμενο· μέθοδοι δοκιμής τελικά σημεία· αποτελέσματα· απαιτούμενες διεργασίες και διαδικασίες κ.ο.κ· όλες οι ανωτέρω παράμετροι μπορούν να δημοσιευτούν και να επικαιροποιηθούν χωριστά βάσει κατάλληλων αλλά διαφορετικών χρονοδιαγραμμάτων, τα οποία δεν απαιτούν την ταυτόχρονη δημοσίευση όλων των πράξεων, όπως συμβαίνει στην περίπτωση της πρωτογενούς νομοθεσίας). Τελικώς, κρίνεται σκόπιμο το σύστημα GHS, το οποίο στηρίζεται σε δεδομένα και είναι καθολικά εφαρμόσιμο, να επηρεάσει και να καθοδηγήσει όλους τους φορείς που διατυπώνουν παρατηρήσεις σχετικά με τους βέλτιστους τρόπους προστασίας της ανθρώπινης υγείας, της ασφάλειας και του περιβάλλοντος. Τα οφέλη αυτής της προσέγγισης μπορεί να αποδειχτούν πολύ μεγαλύτερα απ' ό,τι η σχετική περιορισμένη αύξηση του παγκόσμιου εμπορίου ή της τοπικής απασχόλησης που χρησιμοποιείται επί του παρόντος ως οικονομική αιτιολόγηση για την παρούσα πρόταση.

5. Ειδικές παρατηρήσεις

5.1 Η ΕΟΚΕ επισημαίνει το αυστηρό χρονοδιάγραμμα που προβλέπεται για την υιοθέτηση του προτεινόμενου κανονισμού, ούτως ώστε η εφαρμογή να συμπέσει με τις προθεσμίες που έχουν καθοριστεί για τον REACH, γεγονός που θα μειώσει το εφάπαξ κόστος εκκίνησης. Η ΕΟΚΕ σημειώνει, επίσης, ότι αυτό είναι μόνο η αρχή μιας παγκόσμιας διαδικασίας για την οποία θα απαιτηθούν διαρκείς αλλαγές από όλους τους συμμετέχοντες ρυθμιστικούς οργανισμούς, από τις επιχειρήσεις και από άλλους άμεσα θιγόμενους φορείς. Ως εκ τούτου, είναι καταφανής η ανάγκη κατανόησης και αποκατάστασης όσο το δυνατόν περισσότερων προβλημάτων και εφαρμογής του πυρήνα της παρούσας πρότασης με τη μεγαλύτερη δυνατή ευελιξία. Καθώς ένα ποιοτικό και δοκιμασμένο σύστημα αντικαθίσταται με ένα άλλο, ας το ελπίσουμε εξίσου καλό σύστημα, οι κίνδυνοι που συνδέονται με τυχόν ειδικές παρεκκλίσεις, προκειμένου να εξασφαλιστεί χρόνος για την επίλυση προβλημάτων, είναι μικροί.

5.2 Παράδειγμα αυτού αποτελεί η εκ μέρους της Επιτροπής και των εθνικών εμπειρογνομόνων προετοιμασία και ένταξη ενός «πίνακα μετάφρασης» του παραρτήματος 1 της τρέχουσας οδηγίας στο παράρτημα VI του νέου κανονισμού, ο οποίος συνιστά μεν χρήσιμο οδηγό όσον αφορά τη μεταφορά από τα παλαιές στις νέες απαιτήσεις, αποτελεί ωστόσο και παράκαμψη όλων των προβλεπόμενων διαδικασιών αναθεώρησης και έγκρισης, στις οποίες θεμελιώθηκαν αρχικά οι 1 000 και παραπάνω σελίδες αποφάσεων. Εάν αυτό το έγγραφο πρόκειται να γίνει νόμος με άμεση εφαρμογή, τότε πρέπει να επενδυθούν πόροι για τον λεπτομερή έλεγχο του, τη στιγμή που η πλειονότητα των επιχειρήσεων καταβάλλουν έντονα προσπάθειες να ανταποκριθούν πλήρως στις απαιτήσεις καταχώρισης του REACH. Καθότι αποτελεί συχνό φαινόμενο η κοινοτική νομοθεσία να θεσπίζεται με ορισμένα ή όλα τα παραρτήματα ακόμη κενά, στην

προκειμένη περίπτωση μπορεί να ακολουθηθεί η ίδια πρακτική, προκειμένου να διατηρηθεί το συνολικό χρονοδιάγραμμα. Έτσι αποφεύγονται τα προβλήματα ευθύνης για λανθασμένη «μετάφραση» ή «μεταφορά» των απαιτήσεων, η οποία, επί του παρόντος, θα επιρριπτόταν, δυστυχώς, στις αρμόδιες υπηρεσίες της Επιτροπής. Το γεγονός ότι η διαδικασία αυτή φέρεται να εντοπίζει πολλά λάθη στην ισχύουσα νομοθεσία, ιδιαίτερα με την εισαγωγή πολλών νέων γλωσσών, κατά την οποία η «μετάφραση» — υπό την κανονική της γλωσσική έννοια — έχει μεγάλη σημασία, αφήνει μικρά περιθώρια επανάπαυσης. Δεδομένου του όγκου των στοιχείων, υπολογίζεται ότι εισάγονται συγχρόνως νέα λάθη, τα οποία θα ανακαλυφθούν εν ευθέτω χρόνω μόνον από τον κατασκευαστή ή τον προμηθευτή του εκάστοτε προϊόντος.

5.3 Παρόμοιες παρατηρήσεις ισχύουν για όλες τις περιπτώσεις στις οποίες το νέο GHS θα ενισχύσει, χωρίς δέουσα συνκρίτιση του αντίκτυπου, την αυστηρότητα της τρέχουσας ταξινόμησης και, ως εκ τούτου, της επισήμανσης και της συσκευασίας και, πιθανόν να έχει άλλες συνέπειες στο πλαίσιο της συναφούς νομοθεσίας στον τομέα των μεταφορών ή άλλων μεταγενέστερων νομοθετικών πράξεων. Αυτό θα μπορούσε να συμβεί, παραδείγματος χάρη, για ορισμένα καταναλωτικά προϊόντα ευρείας χρήσης, όπως τα οικιακά απορρυπαντικά, για τα οποία το νέο GHS φαίνεται να απαιτεί υπερβολική επισήμανση. Ένα παράδειγμα που συχνά αναφέρεται ότι «εάν ο χρήστης χύσει κατά λάθος ένα κοινώς χρησιμοποιούμενο απορρυπαντικό, τότε θα πρέπει να απομακρύνει όλα του τα ρούχα και να τα πλύνει με το ίδιο απορρυπαντικό» θα οδηγούσε απλώς σε απαξίωση του συστήματος και όσον το εφαρμόζουν. Σαφώς, αυτό δεν θα οδηγούσε στην επίτευξη των υψηλότερων προδιαγραφών στους τομείς της προστασίας της ανθρώπινης υγείας, της ασφάλειας και του περιβάλλοντος. Κρίνεται ζωτικής σημασίας η προσεκτική χρήση της παρέκκλισης που προβλέπεται στο άρθρο 30, παράγραφος 1, σύμφωνα με την οποία «... ορισμένες δηλώσεις προφυλάξεων ... είναι σαφώς περιττές ... αυτές παραλείπονται από την ετικέτα».

5.4 Ανησυχία προκαλούν και οι απαιτήσεις για υπερβολική ταξινόμηση. Αυτή είναι μια πρακτική σε ορισμένες δικαιοδοσίες που έχει σχεδιαστεί για να περιορίσει την ευθύνη των κατασκευαστών, ωστόσο, δεν συμβάλει πραγματικά στη δέουσα προστασία εργαζομένων και καταναλωτών. Συγκεκριμένα, η τρέχουσα πρόταση δεν κατορθώνει να κάνει την ορθή διάκριση ανάμεσα σε προϊόντα που μπορούν να είναι «ερεδιστικά» (π.χ. μπορεί να προκαλέσουν σε ορισμένες περιπτώσεις προσωρινή ή αναστρέψιμη κοκκινίλα ή πρήξιμο στο δέρμα) και σε εκείνα που είναι «διαβρωτικά» (π.χ. τα προϊόντα αυτά μπορούν να προκαλέσουν μόνιμη και πιθανόν μη αναστρέψιμη φθορά του δέρματος, όπως λόγω χάρη τα ισχυρά οξέα ή τα αλκάλια ή το οξυγόνο). Το ενδεχόμενο «οφθαλμικής βλάβης» και μόνο είναι ασφαλώς μάλλον πιο συχνό και, σε ορισμένες περιπτώσεις, πιθανόν πιο σοβαρό, λόγω του κινδύνου να προκληθεί τύφλωση, και θα πρέπει να υποδεικνύεται όπου κρίνεται αναγκαίο από το κατάλληλο και εύκολα αναγνωρίσιμο σύμβολο. Όλη αυτή η κατάσταση επιδεινώνεται από επιβεβλημένους ή εθελοντικούς περιορισμούς στη χρήση ζώων για δοκιμές προϊόντων, οι οποίοι βρίσκονται σήμερα, κατόπιν αναθεωρήσεων, κοντά σε ένα τελικό σημείο, με αποτέλεσμα η επισήμανση και η συσκευασία προϊόντων που προορίζονται για πώληση στους καταναλωτές να εξαρτάται από την ταξινόμηση υιοθετείται. Δεδομένου ότι τα προϊόντα που θιγούνται με αυτό τον τρόπο αποτελούν μάλλον την εξαίρεση παρά τον κανόνα, οι βραχυπρόθεσμες παρεκκλίσεις θα καθιστούσαν δυνατή την υιοθέτηση της πρότασης ως συνόλου το ταχύτερο δυνατό.

5.5 Η υπερβολική επισήμανση έχει επίσης ανεπιθύμητο πολλαπλασιαστικό αποτέλεσμα σε ό,τι αφορά τη συσκευασία, καθώς οι συσκευασίες ασφαλείας για τα παιδιά αποδεικνύονται εξίσου δύσκολες στο άνοιγμά τους από ηλικιωμένους ή ανάπηρους

χρήστες. Οι συμβουλές σχετικά με τον προσεκτικό χειρισμό και την ασφαλή αποθήκευση των προϊόντων στην καθημερινή ζωή έχουν γενικά μεγαλύτερη αξία απ' ό,τι οι συσκευές που τα καθιστούν μη προσβάσιμα στους χρήστες ή έχουν ως συνέπεια τα δοχεία να μένουν ανοιχτά ή το περιεχόμενο να μεταφέρεται σε λιγότερο ασφαλείς εναλλακτικούς χώρους. Οι καταναλωτές, με τη βοήθεια κατάλληλης επισήμανσης, όπως επίσης με βάση την κοινή λογική και την καθημερινή παρακολούθηση, κατανοούν ότι προϊόντα, όπως τα καθαριστικά φούρνου και αποχέτευσης πρέπει να χρησιμοποιούνται με μεγάλη προσοχή είναι επίσης, στις περισσότερες περιπτώσεις, σε θέση να χειρίζονται απορρυπαντική σκόνη πλυσίματος ή ταμπλέτες απορρυπαντικού πιάτων χωρίς να τραυματιστούν. Η επισήμανση όλων αυτών των προϊόντων ως «διαβρωτικά» με τη λέξη-κλειδί «KINΔΥΝΟΣ» δεν εξυπηρετεί κανένα σκοπό και υπονομεύει εκ νέου ολόκληρη τη διαδικασία.

5.6 Βάσει των παραπάνω παραδειγμάτων εγείρεται επίσης το ερώτημα σε ποιο βαθμό τα διάφορα νέα (και παλαιά) εικονογράμματα, οι νέες (και παλιές) λέξεις και φράσεις κλειδιά έχουν δοκιμαστεί απέναντι στις αντιλήψεις διαφορετικών αποδεκτών ανά τον κόσμο. Μολονότι είναι πολύ αργά για να μεταβληθούν οι υπάρχουσες προτάσεις των Ηνωμένων Εθνών για το GHS, μερικές συμπληρωματικές λέξεις ή φράσεις θα μπορούσαν να αποδειχθούν χρήσιμες από την άλλη πλευρά, θα μπορούσαν να προταθούν τροποποιήσεις για τη βελτίωση της σαφήνειας. Εκφράζεται ιδιαίτερα η λύπη για την απώλεια του ευρέως αναγνωρισμένου συμβόλου του «σταυρού του Αγ. Ανδρέα», μύθρου χρώματος σε πορτοκαλί φόντο. Θα απαιτηθεί μεγάλο χρονικό διάστημα έως ότου αναγνωρίζονται ορθά τα σύμβολα που έχουν αντικατασταθεί. Ως εκ τούτου, οι κίνδυνοι για τους καταναλωτές θα είναι αυξημένοι, ιδίως έως ότου εδραιωθούν πλήρως τα νέα σύμβολα. Συνεπώς, θα πρέπει να εφαρμοστούν (και να λάβουν κεντρική χρηματοδότηση), όσο το δυνατόν ταχύτερα, προγράμματα επικοινωνίας εντός των καταστημάτων (in-store) για την ενημέρωση όλων των καταναλωτών κατά τις συνηθισμένες λιανικές τους αγορές. Οι ανάγκες όλων εκείνων που αγοράζουν καταναλωτικά προϊόντα μέσω διαδικτύου, περιπτώση κατά την οποία σπανίως είναι ορατή η επισήμανση τη στιγμή της αγοράς, πρέπει να μελετηθούν περαιτέρω.

5.7 Όσον αφορά τον προσδιορισμό των συστατικών ενός παρασκευάσματος ή μείγματος, η παρούσα πρόταση ορθώς προβλέπει τη χρήση των αριθμών μητρώου CAS (οι οποίοι καλύπτουν σήμερα πάνω από 32 εκατομμύρια οργανικές και ανόργανες ουσίες με μερικώς ή πλήρως καθορισμένες δομές, από τις οποίες περίπου 13 εκατομμύρια ταξινομούνται ως διαθέσιμες στην αγορά, συχνά σε πολύ μικρές ποσότητες) και τη χρήση της ονοματολογίας IUPAC, CAS ή άλλων ονομασιών για να συμπληρωθεί ο προσδιορισμός. Κρίνεται ωστόσο ορθό να επισημανθεί ότι αυτές οι ονομασίες αποσκοπούν στον καθορισμό δομών και όχι στον προσδιορισμό κινδύνων ή επικινδυνότητας. Χρησιμοποιούνται σπάνια από παροχείς βοήθειας έκτακτης ανάγκης ή από κέντρα δηλητηριάσεων, δεδομένου ότι, σε γενικές γραμμές, δεν υπάρχουν ειδικά αντιδοτα. Εντούτοις, η επιλογή μεταξύ της πρόκλησης εμετού ή της εξουδετέρωσης ενός προϊόντος μέσα στο στομάχι μπορεί να αποβεί κρίσιμη για την παροχή πρώτων βοηθειών στον χρήστη που έχει προσβληθεί. Η δυνατότητα επικοινωνίας με τον κατασκευαστή, οποιαδήποτε ώρα της ημέρας ή νύχτας, επτά ημέρες την εβδομάδα, για περισσότερες, πιο ειδικές συμβουλές μπορεί επίσης να αποδειχθεί ζωτικής σημασίας. Αυτές, και όχι η επίσημη χημική ονομασία του προϊόντος και η μοριακή δομή ενός ή περισσότερων συστατικών ενός σύνθετου μείγματος, είναι οι πληροφορίες που θα πρέπει να συμπεριληφθούν στην επισήμανση για χρήση σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης.

5.8 Συνεπώς, όταν ο προσδιορισμός ενός συγκεκριμένου συστατικού, ως προς την απόλυτη χημική δομή του, έχει αξία μόνο για τον ανταγωνιστή και συνεπάγεται απώλεια των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας του αρχικού κατασκευαστή, κρίνεται ορθό να

διατηρηθούν οι διασφαλίσεις που περιλαμβάνονται στην υπάρχουσα οδηγία περί παρασκευασμάτων. Σε γενικές γραμμές, αυτό συνιστά πρόβλημα μόνο για «υγρά επιδόσεων» (performance fluids), όπως τα λιπαντικά ορυκτέλαια και άλλα παρασκευάσματα υψηλής τεχνολογίας, περιπτώσεις όπου η έκθεση του καταναλωτή είναι γενικά περιορισμένη και οι γενικοί κίνδυνοι είναι εμφανείς, ανεξάρτητα από τα ειδικά συστατικά που περιέχονται σε αυτά.

5.9 Λόγω του ανωτέρω ζητήματος προκύπτει επίσης το πρόβλημα της προτεινόμενης χρήσης της λέξης «μείγμα», η οποία θα πρέπει να αναφέρεται μόνο σε ένα σύστημα ουσιών που μπορούν να διαχωριστούν με φυσικά μέσα, προκειμένου να διακρίνεται από τις «ενώσεις» ή τις «ουσίες» (οι οποίες δεν μπορούν να διαχωριστούν με αυτό τον τρόπο). Ο ορισμός που χρησιμοποιείται εν προκειμένω φαίνεται να δημιουργεί ένα αμάλγαμα ανάμεσα σε αρκετά διαφορετικά υλικά συστήματα (φυσικά μεταλλεύματα, ορυκτά, συμπυκνώματα και εκχυλίσματα φυτών) και «παρασκευάσματα». Σε αυτόν τον ορισμό περιέχεται η βασική ιδέα ενός τεχνητά παρασκευασμένου μείγματος γνωστών συστατικών, η επικινδυνότητα του οποίου μπορεί εύλογα να καθοριστεί. Τα κράματα (και η ύαλος) δεν κατατάσσονται φυσικά σε καμία από τις ανωτέρω κατηγορίες και θα πρέπει να αποτελέσουν αντικείμενο χωριστής και καταλληλότερης ρύθμισης, τόσο στον παρόντα κανονισμό όσο και στον REACH. Είναι επίσης ασαφές για ποιο λόγο οι ροές αποβλήτων αποκλείονται ως κατηγορία, παρόλο που συμπεριλαμβάνονται σε ορισμένες περιπτώσεις στον κατάλογο EINECS ως «ουσίες» στη στήλη «ιλύες» και «υδαρείς κόνιες». Αυτό υποδηλώνει ότι τα μεικτά μεταλλεύματα στη φυσική τους κατάσταση πρέπει να ταξινομούνται (χωρίς προφανή λόγο, δεδομένου ότι δεν υπάρχει πιθανότητα επαφής με τους καταναλωτές και καμία δυνατότητα εύρεσης υποκατάστατου), ενώ ο σίδηρος απορριμμάτων ή τα μεικτά απόβλητα χάρτου, τα οποία πρέπει να επεξεργάζονται «ως έχουν» μέσω διαρκούς κατεργασίας και διεργασιών ανακύκλωσης, εξαιρούνται. Όλα τα παραπάνω πρέπει να χρησιμοποιούνται με προσοχή στο χώρο εργασίας. Ωστόσο, αυτός δεν είναι ο πρωταρχικός στόχος της ταξινόμησης, τα εν λόγω δε προϊόντα σπανίως είναι συσκευασμένα ή διαθέτουν επισήμανση. Οι κανονισμοί του συγκεκριμένου εκάστοτε τομέα ή χώρου εργασίας προσφέρουν συνήθως ένα καλύτερο πλέγμα προστασίας.

5.10 Οποιοδήποτε και να είναι οι ορισμοί πρέπει να συμπεριληφθούν πλήρως στην παρούσα πρόταση, και όχι απλώς να λαμβάνονται από το GHS ή να γίνονται παραπομπές σε άλλα έγγραφα. Αυτό θα ήταν μια καλή ευκαιρία να οριστεί για πρώτη φορά ο όρος «χημικό προϊόν» καθώς και ο όρος «χημικό». Εάν ο όρος «χημικό προϊόν» είναι ισοδύναμος της «χημικής ουσίας», πράγμα που μάλλον συμβαίνει, αυτό θα πρέπει να καταστεί πιο σαφές. Αυτό θα διασαφηνίσει ακόμη περισσότερο το πεδίο εφαρμογής της παρούσας πρότασης και άλλων οδηγιών και κανονισμών, η ισχύς των οποίων εκτείνεται πολύ πέρα από τα προϊόντα της «χημικής» βιομηχανίας, με τη στενή σημασία του όρου. Επιπροσθέτως, θα καθιστούσε σαφές ότι η μετάφραση του αγγλικού ουσιαστικού «chemical» («χημικό προϊόν» στα ελληνικά) ως «χημική ουσία» σε γλώσσες όπου δεν υπάρχει μια μοναδική ισοδύναμη λέξη δεν υποδηλώνει την ύπαρξη εναλλακτικών (και ενδεχομένως μη τοξικών;) «μη χημικών ουσιών». Αυτό ελπίζεται ότι θα περιορίσει επίσης τη χρήση καλοπροαίρετων, αλλά άνευ σημασίας δηλώσεων όπως λόγου χάρη «τα περισσότερα προϊόντα περιέχουν χημικές ουσίες»⁽¹⁾ (τι περιέχουν δηλαδή τα υπόλοιπα προϊόντα;) ή «οι χημικές ουσίες χρησιμοποιούνται σε όλους σχεδόν τους χώρους εργασίας»⁽²⁾ (τι χρησιμοποιείται δηλαδή στους υπόλοιπους χώρους εργασίας;). Η ΕΟΚΕ κατανοεί ασφαλώς ότι οι όποιοι ορισμοί χρησιμοποιούνται πρέπει να είναι συνεκτικοί στο σύνολο της νομοθεσίας. Ωστόσο, η ΕΟΚΕ απορρίπτει την άποψη ότι ορισμένες νομοθετικές πράξεις είναι περισσότερο «θεμελιώδεις» σε σχέση με άλλες (εάν όμως αυτό ισχύει, τότε η παρούσα

⁽¹⁾ Από τις «συνχές ερωτήσεις» της Επιτροπής αναφορικά με το πρόγραμμα REACH

⁽²⁾ Από τα διευκρινιστικά σημειώματα του UK DEFRA προς τους Ευρωβουλευτές αναφορικά με την εν λόγω πρόταση

πρόταση κανονισμού είναι σε κάθε περίπτωση «θεμελιώδης») και σαφώς δεν αποδέχεται την άποψη ότι το σύνολο της σχετικής νομοθεσίας θα πρέπει να αναγιγνώσκεται από όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη, απλώς για να προσδιορίσουν τι σημαίνει και τι όχι μία λέξη. Τα παραπάνω αποκτούν ιδιαίτερη σημασία, δεδομένου ότι κατά τη μετάφραση σε διαφορετικές γλώσσες προκύπτουν διαφορές, οι οποίες δεν υπήρχαν στην πρωτότυπη διατύπωση — ή απαλείφονται διακρίσεις που είχαν ουσιώδη χαρακτήρα. Παραδείγματος χάρη, η λέξη «προϊόν» χρησιμοποιείται εν προκειμένω με ουδέτερη χροιά και αναφέρεται σε κάθε είδους αγαθό, το οποίο ενδέχεται να αγοράσει ο καταναλωτής ή να το χρησιμοποιήσει στο χώρο εργασίας. Δεν υπάρχει καμία απολύτως πρόθεση να του αποτελέσει συνώνυμο της λέξης «είδος», στην οποία η κοινοτική και μη νομοθεσία αποδίδει συγκεκριμένη σημασία. Το παραπάνω είναι αρκετά σαφές στα Αγγλικά, ενδέχεται ωστόσο να είναι λιγότερο σαφές σε άλλες γλώσσες. Σε κάθε περίπτωση, η διάκριση θα πρέπει να διατηρείται. Θα πρέπει επίσης να επισημαίνονται και να αποφεύγονται τυχόν άλλες γλωσσολογικές και πολιτιστικές συγχύσεις. Λόγου χάρη, ένα «περιβάλλον ελεύθερο από ουσίες» (substance-free environment) στην Ευρώπη θα παρέπεμπε πιθανώς στο διάστημα. Στις ΗΠΑ αναφέρεται σε σχολεία, στα οποία απαγορεύεται το κάπνισμα και η κατανάλωση οινόπνευματος. Σύμφωνα με λαϊκά έντυπα πολλών χωρών, εάν στα χέρια κάποιου ανιχνευθούν ίχνη «χημικών», τότε αυτός θεωρείται τρομοκράτης.

5.11 Σε κάθε περίπτωση πρέπει να καταστεί σαφές σε όλους, συμπεριλαμβανομένου και του ευρέως κοινού, η ιδιαίτερη σημασία που επιδιώκουν να μεταφέρουν οι διάφοροι χρησιμοποιούμενοι όροι. Η απαγόρευση χρήσης της λέξης «κίνδυνος» σε σύνδεση με τη λέξη «προειδοποίηση» μπορεί να παρουσιάζει ενδιαφέρον για τους εμπειρογνώμονες στον τομέα της επισήμανσης, μολονότι οι δύο λέξεις χρησιμοποιούνται συχνά από κοινού σε άλλες ανακοινώσεις που αποσκοπούν να περιορίσουν τους κινδύνους. Εάν η λέξη «dangerous» έχει διαφορετική σημασία από τη λέξη «hazardous», σε όλες τις γλώσσες της ΕΕ (και των εμπορικών της εταίρων) αυτό θα πρέπει να διασαφηνιστεί. Είναι σαφώς δύσκολη η διάκριση μεταξύ τους στην αγγλική γλώσσα. Θα πρέπει να αποφεύγεται η χρήση συντομογραφιών, όπως η «συντελεστής m», η οποία έχει σημασία μόνο στις γλώσσες στις οποίες η μετάφραση του όρου «πολλαπλασιασμού» (multiplying) όντως αρχίζει με το γράμμα «m». Το γεγονός ότι, βάσει της ισχύουσας νομοθεσίας, γίνεται διαρκώς αναφορά σε φράσεις «R» και σε φράσεις «S», για τις λέξεις «risk» [κίνδυνος] και «safety» [ασφάλεια] αντιστοίχως, καταδεικνύει απλώς ότι η νομοθεσία έχει συνταχθεί στην αγγλική γλώσσα, χωρίς να λαμβάνονται επαρκώς υπόψη οι ανάγκες των χρηστών άλλων γλωσσών.)

5.12 Όσον αφορά το συνολικό πεδίο εφαρμογής της παρούσας πρότασης, και προκειμένου να αποφευχθεί ο κατακλυσμός της διαδικασίας με δεδομένα σχετικά με τα πολλά εκατομμύρια ουσιών που μεταφέρονται σε μικρές ή ακόμη και απειροελάχιστες ποσότητες, κρίνεται σκόπιμο να επανεισαχθεί ένα ανώτατο όριο, βάσει των ετήσιων πωλήσεων, του μεγέθους ή του βάρους της συσκευασίας ή της γνωστής τοξικότητας. Συνιστάται επίσης να συμπληρωθεί στο φάσμα των ετικετών που υπάρχουν σήμερα μια επισήμανση κατάλληλη για τη μεταφορά, γενικά μεταξύ εργασιών, μικρών ποσοτήτων ως δειγμάτων για την έρευνα και την ανάπτυξη, στην οποία θα αναφέρεται ότι «το προϊόν δεν έχει δοκιμα-

στεί ούτε έχει ταξινομηθεί» και «προορίζεται μόνο για επαγγελματική χρήση». (Η εναλλακτική νέα πρόταση να εξαιρεθούν «ουσίες και μείγματα που προορίζονται για επιστημονική έρευνα και ανάπτυξη», ωστόσο, μόνον εφόσον χρησιμοποιούνται υπό συνθήκες σύμφωνα με τις οποίες «περιέχουν καρκινογόνους, μεταλλαξιογόνους ουσίες και ουσίες τοξικές στην αναπαραγωγή» είναι ακατάλληλη και θα πρέπει να διαγραφεί. Δεν υπάρχουν αποδείξεις που να υποδεικνύουν ότι οι εργαστηριακοί κίνδυνοι πρέπει να αντιμετωπίζονται κατά προτεραιότητα ή ότι, σε αντίθεση με αυτό θα ανέμενε κανονικά, όσοι εργάζονται σε εργαστήριο διατρέχουν κίνδυνο λόγω άγνοιας. Εάν παρόλα αυτά, αυτό φαίνεται να ισχύει, κρίνεται καλύτερη επιλογή η τροποποίηση της κοινοτικής νομοθεσίας σχετικά με την ορθή εργαστηριακή πρακτική.)

5.13 Είναι επίσης σημαντικό να διασφαλιστεί ότι η προτεινόμενη διαδικασία ταξινόμησης και επισήμανσης αντικατοπτρίζει πλήρως, όπως επί του παρόντος, τις εγγενείς επικίνδυνες ιδιότητες των επιμέρους ουσιών και παρασκευασμάτων ή μειγμάτων όπως αυτά διατίθενται στην αγορά. Θα πρέπει να διαγραφεί οποιαδήποτε επέκταση σε ανεπίσημες ή μη ελεγχόμενες αξιολογήσεις μικρών κινδύνων που διεξάγουν οι κατασκευαστές ή προμηθευτές προκειμένου να καλυφθεί οποιαδήποτε πιθανή ή προβλεπόμενη μελλοντική χρήση, καθότι δεν συνάδει ούτε με την υφιστάμενη κοινοτική νομοθεσία, αλλά ούτε με την πρόταση GHS των Ηνωμένων Εθνών.

5.14 Σε ό,τι αφορά την εφαρμογή, την υποβολή εκθέσεων και τις κυρώσεις για τη μη συμμόρφωση, η παρούσα πρόταση εύλογα αναθέτει την ευθύνη στα κράτη μέλη, με την απαίτηση ότι «οι προβλεπόμενες κυρώσεις πρέπει να είναι αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές» και ότι οι εν λόγω διατάξεις κοινοποιούνται στην Επιτροπή το αργότερο δεκαοχτώ μήνες μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος κανονισμού. Εντούτοις, η ΕΟΚΕ επισημαίνει ότι η παρούσα πρόταση αποσκοπεί, όπως στην ισχύουσα νομοθεσία, να εναρμονίσει τα κριτήρια και τις διαδικασίες που χρησιμοποιούνται σε οποιαδήποτε ταξινόμηση, αλλά δεν στοχεύει στην εναρμόνιση των αποτελεσμάτων της ταξινόμησης. Συνεπώς, οι κυρώσεις πιθανόν να είναι περιορισμένες ως προς το μέγεθος, το αποτέλεσμα και την εκτελεστικότητα τους σε σύγκριση με την επιθυμία των κατασκευαστών για πλήρη και δέουσα προστασία των εργαζομένων και καταναλωτών στους οποίους βασίζονται οι επιχειρήσεις τους. Με βάση αυτά τα δεδομένα, η σκοπιμότητα της συνολικής πρότασης, σε συνδυασμό με άλλες νομοθετικές πράξεις, όπως ο κανονισμός REACH, παραμένει ζωτικής σημασίας.

5.15 Τέλος, θα χρειαστεί να αξιολογηθεί η ποιότητα των δεδομένων που προέρχονται από διαφορετικές δικαιοδοσίες, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι είναι συγκρίσιμα και συναφή για τον καθορισμό εγγενών κινδύνων που συνεπάγονται νέες και περίπλοκες ουσίες, συμπεριλαμβανομένων των ουσιών «άγνωστης ή μεταβλητής σύνθεσης». Για το σκοπό αυτό υπάρχουν συστήματα αξιολόγησης, όπως λόγου χάρη το σύστημα της Society of Chemical Hazard Communication. Δεδομένα που έχουν αναθεωρηθεί από ομότιμους ειδικούς διατίθενται επίσης στο Register of Toxic Effects of Chemical Substances (Μητρώο τοξικών επιπτώσεων των χημικών ουσιών). Διαφαίνεται ότι η δέουσα διαδικασία για την επίτευξη των ανωτέρω στόχου, ενδεχομένως στο πλαίσιο των Ηνωμένων Εθνών, δεν προσδιορίζεται πλήρως, ενώ δεν προβλέπονται οι πόροι και οι αντιστοιχοι προϋπολογισμοί.

Βρυξέλλες, 12 Μαρτίου 2008.

Ο Πρόεδρος

της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής

Δημήτρης ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ